

AKCIONARSKO DRUSTVO ZA REOSIGURANJE			
		DUNAV RE	
BEOGRAD, Knez Mihailova 5/2			
PRIMLJENO 26-03-2018			
Prig. jed.	Broj:	Prilog	Vrednost
1A	1491		

МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА
О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА И ГОДИШЊЕМ ИЗВЕШТАЈУ
О ПОСЛОВАЊУ ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРАЊЕ „ДУНАВ-РЕ“ А.Д.О.
БЕОГРАД
ЗА 2017 ГОДИНУ

**МИШЉЕЊЕ ОВЛАШЋЕНОГ АКТУАРА О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЕШТАЈИМА И ГОДИШЊЕМ
ИЗВЕШТАЈУ О ПОСЛОВАЊУ
ДРУШТВА ЗА РЕОСИГУРАЊЕ »ДУНАВ-РЕ« А.Д.О. БЕОГРАД
ЗА ПОСЛОВУ 2017. ГОДИНУ**

За потребе Друштва за реосигурање »ДУНАВ-РЕ« а.д.о, Кнез Михаилова 6/II, Београд на основу Закона о осигурању (»Службени гласник РС« бр.139/14), Одлуке о извештавању друштава за осигурање/реосигурање (»Службени гласник РС« бр. 55/2015), као и Одлуке о садржини мишљења овлашћеног актуара (»Службени гласник РС« бр. 38/2015) дајем мишљење на финансијске извештаје и годишњи извешта о пословању Друштва у 2017. години:

I УВОД

Друштво за реосигурање »ДУНАВ-РЕ« а.д.о, (у даљем тексту: Друштво) са пословним седиштем у Кнез Михаиловој 6/II, Београд је регистровано као отворено акционарско друштво. Већински власник Друштва је Компанија Дунав осигурање са 92,65% учешћа у укупном акцијском капиталу.

Решењем Народне банке Србије Г.бр. 3340 од 13.5.2016. године је утврђено да је Друштво ускладило своје пословање, имовину, капитал, обавезе, органе, организацију и акте са одредбама новог Закона о осигурању и испунило све услове прописане за обављање послова реосигурања у складу са законом, чиме је Друштву издата дозвола за даљи рад.

Матични број Друштва: 07046901.

Шифра делатности: 6520.

Порески идентификациони број: 100001327.

Законски заступник Друштва је Зорана Пејчић, председник Извршног одбора.

Мишљење актуара се даје на основу следећих докумената и података:

- Финансијских извештаја за 2017. годину;
- Годишњег извештаја о пословању Друштва у 2017. години;
- Аката пословне политике, утврђених Законом о осигурању;
- Уговора о реосигурању по активним и пасивном послу, бордероа премија и штета;
- Књиге штета за 2017. годину, извештаја о обрађиваним, решеним, резервисаним и исплаћеним штетама;
- Прегледом случајно одабраног узорка штета;
- Прегледа обрачуна техничких резерви;
- Извештаја и осталих докумената и података Друштва.

II ОПШТИ ДЕО

1. ОСТВАРЕНА ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА

1.1. ПРЕМИЈА РЕОСИГУРАЊА И СТРУКТУРА ПОРТФЕЉА

Друштво је у 2017. години по активном послу реосигурања остварило укупну премију у износу од 2.928.216.638 динара, и то у неживотним осигурањима 2.804.638.315 и животним осигурањима 123.578.323 динара. Премија у самопридржају износи 669.333.980 динара.

Премија по активном послу и међугодишња промена

Шифра	Врста осигурања ¹	Премија у периоду 01.01.-31.12.2017	Премија у периоду 01.01.-31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	8.652.439	8.841.000	-188.561	97,87
02	Добровољно здравствено осигурање	803.483	0	803.483	0,00
03	Осигурање моторних возила	203.712.359	162.668.067	41.044.293	125,23
04	Осигурање шинских возила	18.483.201	14.177.021	4.306.180	130,37
05	Осигурање ваздухоплова	54.887.393	82.115.748	-27.228.355	66,84
06	Осигурање пловних објеката	355.658	1.720.999	-1.365.341	20,67
07	Осигурање робе у превозу	105.730.530	94.145.526	11.585.004	112,31
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	794.364.754	702.581.120	91.783.634	113,06
09	Остала осигурања имовине	976.578.072	859.437.170	117.140.902	113,63
10	Осигурање аутоодговорности	203.915.720	186.402.403	17.513.317	109,40
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	34.706.323	72.432.226	-37.725.902	47,92
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	16.706.635	6.634.174	10.072.461	251,83
13	Осигурање опште одговорности	318.334.455	324.705.722	-6.371.266	98,04
14	Осигурање кредита	2.363.219	1.317.255	1.045.963	179,40
15	Осигурање јемства	12.294.314	9.460.824	2.833.490	129,95
16	Осигурање финансијских губитака	52.749.757	25.365.151	27.384.606	207,96
	УКУПНО - НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.804.638.315	2.552.004.405	252.633.909	109,90
20	Осигурање живота	54.749.379	51.159.896	3.589.483	107,02
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	68.828.944	74.454.784	-5.625.840	92,44
	УКУПНО - ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	123.578.323	125.614.680	-2.036.357	98,38
	УКУПНО	2.928.216.638	2.677.619.086	250.597.552	109,36

¹ Приказане су само врсте осигурања у којима је Друштво остварило премију у текућој или претходној години.

*Због заокруживања, у табелама су могуће грешке у износима за једну новчану јединицу.

Премија у самопридржају и међугодишња промена

Шифра	Врста осигурања	Премија у периоду 01.01.- 31.12.2017	Премија у периоду 01.01.- 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	953.159	4.533.748	-3.580.588	21,02%
02	Добровољно здравствено осигурање	133.914	0	133.914	0,00%
03	Осигурање моторних возила	144.441.065	120.994.682	23.446.384	119,38%
04	Осигурање шинских возила	18.480.953	12.916.352	5.564.602	143,08%
05	Осигурање ваздухоплова	2.269.852	4.052.260	-1.782.409	56,01%
06	Осигурање пловних објеката	247.607	1.687.641	-1.440.033	14,67%
07	Осигурање робе у превозу	19.768.539	16.193.816	3.574.723	122,07%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	218.716.531	161.449.996	57.266.535	135,47%
09	Остала осигурања имовине	152.337.185	167.784.509	-15.447.324	90,79%
10	Осигурање аутоодговорности	54.975.515	44.538.151	10.437.365	123,43%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	666.560	641.833	24.727	103,85%
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	1.518.432	554.718	963.714	273,73%
13	Осигурање опште одговорности	28.258.871	19.967.314	8.291.557	141,53%
14	Осигурање кредита	2.363.219	1.317.255	1.045.963	179,40%
15	Осигурање јемства	3.288.514	94.979	3.193.535	3462,36%
16	Осигурање финансијских губитака	5.548.307	2.436.631	3.111.676	227,70%
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	653.968.223	559.163.884	94.804.339	116,95%
20	Осигурање живота	9.308.377	8.806.308	502.069	105,70%
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	6.057.379	6.630.571	-573.191	91,36%
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	15.365.757	15.436.879	-71.122	99,54%
	УКУПНО	669.333.980	574.600.763	94.733.216	116,49%

Структура портфеља у 2017. и 2016. години

Шифра	Врста осигурања	Учешће врсте у укупној премији	
		2017	2016
01	Осигурање од последица незгоде	0,30%	0,33%
02	Добровољно здравствено осигурање	0,03%	0,00%
03	Осигурање моторних возила	6,96%	6,08%
04	Осигурање шинских возила	0,63%	0,53%
05	Осигурање ваздухоплова	1,87%	3,07%
06	Осигурање пловних објеката	0,01%	0,06%
07	Осигурање робе у превозу	3,61%	3,52%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	27,13%	26,24%
09	Остала осигурања имовине	33,35%	32,10%
10	Осигурање аутоодговорности	6,96%	6,96%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	1,19%	2,71%
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0,57%	0,25%
13	Осигурање опште одговорности	10,87%	12,13%
14	Осигурање кредита	0,08%	0,05%
15	Осигурање јемства	0,42%	0,35%
16	Осигурање финансијских губитака	1,80%	0,95%
	УКУПНО - НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	95,78%	95,31%
20	Осигурање живота	1,87%	1,91%
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	2,35%	2,78%
	УКУПНО - ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	4,22%	4,69%
	УКУПНО	100,00%	100,00%

У 2017. години највеће учешће у премији имају остала осигурања имовине која уз осигурање имовине од пожара и других опасности чине чак 60,48% укупне премије по активном послу, што је на нешто вишем нивоу у односу на претходну пословну годину: 58,34%. Ове врсте осигурања су имале највеће учешће у премији и у 2016. години. Код наведених врста осигурања се уговарају највише суме осигурања па се самим тим и најчешће преносе у реосигурање, тако да су оне најзаступљеније у портфељу Друштва, што је уобичајено за реосигураваче. Такође, и убудуће се очекује највеће учешће ове две врсте осигурања.

Поред наведених врста осигурања учешће у премији по активном послу изнад 5% имају и осигурање опште одговорности, осигурање аутоодговорности и осигурање моторних возила као и у 2016. години.

Животна осигурања су мање заступљена и њихово учешће износи 4,22%, што је на нешто нижем нивоу у односу на претходну годину – 4,69%. Код допунског осигурања уговореног уз животну бележи се пад што је проузроковало смањење премије животних осигурања за 1,62%

У осталим врстама осигурања ниво учешћа премије у укупној није битно промењен у односу на претходну пословну годину.

Код добровољног здравственог осигурања у 2017. години појављује се покриће за нови производ „Cancer protection“ који у укупној премији учествује са 0,03%. У наредним годинама се не очекује да ће ово постати значајан производ.

За 2018. годину не очекује се битна промена структуре премије.

Друштво је на основу анализе остварених резултата у пословању, политике реосигурања коју спроводи, формираних техничких резерви, нивоа самопридржаја, закључених уговора о реосигурању и ретроцесији и др. спремно на преузимање ризика у реосигурање и успешно пословање посматрано са аспекта структуре портфеља.

У 2017. години у односу на претходну бележи се повећање премије по активном послу у неживотним осигурањима за 252.633.909 динара, односно 9,90%. Највеће повећање у апсолутном износу остварено је у најзначајнијим врстама осигурања: остала осигурања имовине, осигурање имовине од пожара и других опасности, осигурање моторних возила, осигурања аутоодговорности (које имају учешће од преко 5% портфеља) осим код осигурања од опште одговорности где је забележено смањење. Поред тога значајно повећање се бележи и код осигурања финансијских губитака што је узроковано новозакљученим уговором о факултативном реосигурању од свих ризика са цедентом Триглав осигурање.

У врстама осигурања ваздухоплова и осигурања одговорности због употребе ваздухоплова дошло је до пада премије због уговарања продужетка реосигуравајућег покрића од три месеца за највећег осигураника Компаније Дунав и Дунав Ре по овим врстама уместо годишњег уговора како је било уговорено у претходној години.

Значајнији пад се бележи само код осигурања од опште одговорности које је настало због смањења активне премије по уговору о реосигурању ризика осигураних према међународним програмима са цедентом Дунав осигурање,

Код осигурања пловних објеката и осигурања од последица незгоде забележен је пад али не у великом апсолутном износу. У свим осталим врстама осигурања постоји пораст активне премије.

У животним осигурањима бележи се благи пад премије у односу на претходну годину од 1,62%.

Укупна премија по активном послу већа је за 9,36% у односу на 2016. годину.

Посматрајући премију у самопридржају и она у односу на претходну годину бележи повећање у неживотним осигурањима за 94.804.339 динара, односно 16,95%. У животним осигурањима као и код активне премије забележен је благи пад од само 0,46%, тако да је укупно у самопридржају по свим врстама осигурања остварен раст од 16,49% односно 94.733.216 динара. Исто као и код премије по активном послу бележи се повећање премије у најзначајнијим врстама осигурања осим код осталих осигурања имовине. До повећања активне премије у овој врсти у односу на исти период претходне године, дошло је због уговарања нових покрића изградње која имају високу ретроцесију, а на пад премије у самопридржају је утицало необнављање покрића која су претходном периоду била у самопридржају Друштва. Код осигурања од опште одговорности забележен је пад активне премије код послова који имају велику ретроцесију, док је с друге стране за ризике који остају у самопридржају Друштва активна премија остала на истом нивоу а у неким случајевима дошло и до благог раста. Овакав тренд је утицао да овој врсти осигурања и поред пада активне премије дође до раста премије у самопридржају у односу на исти период претходне године.

Значајније повећање се бележи и у врсти осигурања шинских возила због повећања активне премије услед уговарања нових покрића. У осигурању од одговорности због употребе ваздухоплова задржан је скоро исти ниво премије у самопридржају као и претходне године и поред смањења активне премије. У овој врсти осигурања за највећег осигураника Компаније Дунав и Дунав Ре због великих лимита покрића учешће Друштва је на ниском нивоу, тако да уговарање продужетка покрића уместо годишњег јесте утицало на смањење активне премије али не и на ниво премије у самопридржају.

У другим врстама неживотних осигурања бележи се повећање или смањење премије без већег материјалног значаја и исте имају мање од 5% учешћа у укупној премији и премији у самопридржају.

1.2. ЗНАЧАЈНИ РИЗИЦИ ПРЕУЗЕТИ У РЕОСИГУРАЊЕ

Најзначајнији ризици које је Друштво преузело у реосигурање у 2017. години односе се на остала осигурања имовине и осигурање имовине од пожара и других опасности као најзаступљеније врсте осигурања.

Најзначајнији преузети ризици у оквиру осталих осигурања имовине односе се на лом машина и изградњу и монтажу.

Друштво је за изградњу и монтажу закључило како аутоматске, тако и факултативне уговоре о реосигурању.

Од пожарних ризика најзначајнија су имовинска покрића пожара и земљотреса.

Наведени ризици преузети су по уговорима о реосигурању имовине и земљотреса.

Поред наведених, значајни ризици се везује и за остале врсте осигурања које су заступљене у портфељу Друштва са преко 5%:

- осигурање од опште одговорности,
- осигурање од одговорности због употребе моторних возила,
- осигурање моторних возила.

Најзначајнији преузети ризици у оквиру осигурања од опште одговорности односе се на професионалну одговорност. Друштво је за осигурање одговорности закључила аутоматске и факултативне уговоре о реосигурању.

У оквиру осигурања од одговорности због употребе моторних возила најзначајнији уговори које је Друштво закључило односе се на осигурање домаће аутоодговорности и зелене карте. За наведене послове Друштво је закључило аутоматске непропорционалне уговоре о реосигурању.

Најзначајнији преузети ризици у оквиру осигурања моторних возила односе се радне машине. Друштво је за осигурање моторних возила закључила аутоматске и факултативне уговоре о реосигурању.

1.3. ОСТВАРЕНА (МЕРОДАВНА) ПРЕМИЈА

Повећање преносне премије неживотних осигурања на дан 31.12.2017. за 15,47% у односу на претходну годину проузроковао је мању остварену (меродавне) премију у односу на активну премију у 2017. години.

У животним осигурањима меродавне премија је једнака премији пошто није било преносне премије на дан 31.12.2016. и 31.12.2017. године.

Меродавна премија по активном послу у 2017. години већа је у односу на претходну годину за 12,91% у неживотним осигурањима, односно 12,19% укупно (за неживотна и животна осигурања).

Једино у врсти осигурања пловних објеката бележи се смањење меродавне премије у односу на прошлу годину од 1.336.071 динар због пада премије, док је у свим осталим врстама осигурања остварено повећање. У врстама осигурања код којих се бележи смањење премије услед нешто већег смањења преносне премије није утицало да меродавна премија буде нижа у 2017. у односу на 2016. годину (осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова, осигурање ваздухоплова). Најзначајније апсолутно повећање меродавне премије се бележи код најзначајнијих врста осигурања (раст премије) поред претходне две наведене. Такође и код осигурања финансијских губитака остварено је значајно повећање због повећања активне премије.

У осигурању од опште одговорности где је остварен пад премије бележи се супротно кретање меродавне премије (порастан) услед ниског нивоа меродавне премије у 2016. односно високе преносне премије утврђене на дан 31.12.2016. године.

Укупна остварена (меродавна) премија у 2017. години износи 2.846.278.942 динара, а у самопридржају 669.851.786 динара.

Остварена премија по активном послу и међугодишња промена

Шифра	Врста осигурања ²	Меродавна премија 01.01.- 31.12.2017	Меродавна премија 01.01.- 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	9.681.204	7.081.268	2.599.936	136,72
02	Добровољно здравствено осигурање	803.483	120.615	682.868	666,15
03	Осигурање моторних возила	203.753.686	168.771.609	34.982.078	120,73
04	Осигурање шинских возила	17.858.309	14.177.021	3.681.288	125,97
05	Осигурање ваздухоплова	85.173.524	64.239.896	20.933.628	132,59
06	Осигурање пловних објеката	714.235	2.050.305	-1.336.071	34,84
07	Осигурање робе у превозу	105.285.906	90.458.781	14.827.124	116,39
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	768.767.137	689.671.534	79.095.603	111,47
09	Остала осигурања имовине	865.048.486	777.953.518	87.094.968	111,20
10	Осигурање аутоодговорности	203.758.059	194.164.178	9.593.882	104,94
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	73.505.088	62.281.174	11.223.914	118,02
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	12.248.907	6.042.111	6.206.796	202,73
13	Осигурање опште одговорности	321.626.687	297.922.770	23.703.917	107,96
14	Осигурање кредита	2.231.322	1.660.247	571.075	134,40
15	Осигурање јемства	10.782.210	9.460.824	1.321.386	113,97
16	Осигурање финансијских губитака	41.462.375	25.399.062	16.063.314	163,24
	УКУПНО - НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.722.700.619	2.411.454.912	311.245.707	112,91
20	Осигурање живота	54.749.379	51.159.896	3.589.483	107,02
22	Допунско осигурање уз осиг. Живота	68.828.944	74.454.784	-5.625.840	92,44
	УКУПНО - ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	123.578.323	125.614.680	-2.036.357	98,38
	УКУПНО	2.846.278.942	2.537.069.592	309.209.350	112,19

² Приказане су само врсте осигурања у којима Друштво има остварену премију

Остварена премија у самопридржају и међугодишња промена

Шифра	Врста осигурања	Меродавна премија 01.01.- 31.12.2017	Меродавна премија 01.01.- 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	2.705.449	2.881.551	-176.102	93,89
02	Добровољно здравствено осигурање	133.914	120.615	13.299	111,03
03	Осигурање моторних возила	144.603.125	127.098.224	17.504.901	113,77
04	Осигурање шинских возила	17.856.061	12.916.352	4.939.709	138,24
05	Осигурање ваздухоплова	2.780.539	4.072.534	-1.291.995	68,28
06	Осигурање пловних објеката	606.184	1.980.411	-1.374.227	30,61
07	Осигурање робе у превозу	19.815.802	13.523.229	6.292.572	146,53
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	227.975.051	148.469.414	79.505.637	153,55
09	Остала осигурања имовине	145.342.037	165.925.878	-20.583.841	87,59
10	Осигурање аутоодговорности	54.833.456	44.893.453	9.940.002	122,14
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	637.717	677.603	-39.886	94,11
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	1.108.631	516.407	592.223	214,68
13	Осигурање опште одговорности	26.898.084	12.236.500	14.661.585	219,82
14	Осигурање кредита	2.231.322	1.660.247	571.075	134,40
15	Осигурање јемства	3.139.561	94.979	3.044.582	3.305,53
16	Осигурање финансијских губитака	3.819.096	2.443.101	1.375.995	156,32
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	654.486.029	539.510.499	114.975.530	121,31
20	Осигурање живота	9.308.377	8.806.308	502.069	105,70
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	6.057.379	6.630.571	-573.191	91,36
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	15.365.757	15.436.879	-71.122	99,54
	УКУПНО	669.851.786	554.947.378	114.904.407	120,71

Због значајнијег повећања премије у самопридржају у 2017. години од 16,49% забележено је и повећање остварене премија у самопридржају за 20,71%. Кретање меродавне премије у самопридржају прати кретање премије у самопридржају. Најзначајније смањење се бележи код осталих имовинских осигурања због пада премије у самопридржају и пораста преносне премије у самопридржају на дан 31.12.2017. године

1.4. РАЦИО ШТЕТА, РАЦИО ТРОШКОВА И КОМБИНОВАНИ РАЦИО³

Радио штета и комбиновани радио по активном послу у 2017. години за неживотна осигурања

Врста осигурања	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО
Осигурање од последица незгоде	9.681.204	910.354	9,40%	2.194.790	22,67%	32,07%
Доброволно здравствено осигурање	803.483	330.960	41,19%	41.906	5,21%	46,40%
Осигурање моторних возила	203.753.686	116.107.510	56,98%	46.088.151	22,61%	79,59%
Осигурање шинских возила	17.858.309	9.964.536	55,79%	1.290.521	7,22%	63,01%
Осигурање ваздухоплова	85.173.524	-23.331.451	-27,39%	6.195.942	7,27%	-20,12%
Осигурање пловних објеката	714.235	0	0,00%	18.659	2,61%	2,61%
Осигурање робе у превозу	105.285.906	288.387.860	273,90%	13.111.456	12,45%	286,35%
Осигурање имовине од пожара и др опасности	768.767.137	103.919.930	13,51%	159.174.281	20,70%	34,21%
Остала осигурања имовине	865.048.486	127.579.955	14,74%	139.407.499	16,11%	30,85%
Осигурање аутоодговорности	203.758.059	162.008.041	79,51%	10.776.529	5,28%	84,79%
Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	73.505.088	10.529.230	14,32%	2.029.541	2,76%	17,08%
Осигурање одг. због употребе пловних објеката	12.248.907	0	0,00%	1.283.737	10,48%	10,48%
Осигурање опште одговорности	321.626.687	-5.737.449	-1,78%	39.117.024	12,16%	10,38%
Осигурање кредита	2.231.322	389.263	17,44%	289.337	12,96%	30,40%
Осигурање јемства	10.782.210	0	0,00%	652.761	6,05%	6,05%
Осигурање финансијских губитака	41.462.375	46.847.046	112,98%	5.707.993	13,76%	126,74%
Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0	0	0	0
Осигурање помоћи на путовању	0	0	0	0	0	0
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.722.700.619	837.905.784	30,77%	427.380.127	15,69%	46,46%

³ Негативне вредности рачуна значе смањење/побољшање рачуна, тј. смањење резервације штета у односу на претходну годину (меродавне штете су негативне).

Рацио штета и комбиновани рацио у самопридржају у 2017 години за неживотна осигурања

Врста осигурања	Меродавна премија	Меродавне штете	РАЦИО ШТЕТА	ТСР у извештајном периоду	РАЦИО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЦИО
Осигурање од последица незгоде	2.705.449	-699.284	-25,84%	394.343	14,57%	-11,27%
Добровољно здравствено осигурање	133.914	49.142	36,69%	41.906	31,29%	67,98%
Осигурање моторних возила	144.603.125	116.111.638	80,29%	37.355.077	25,83%	106,12%
Осигурање шинских возила	17.856.061	8.893.009	49,80%	1.290.184	7,22%	57,02%
Осигурање ваздухоплова	2.780.539	-872.294	-31,37%	1.287.920	46,31%	14,94%
Осигурање пловних објеката	606.184	0	0,00%	18.659	3,07%	3,07%
Осигурање робе у превозу	19.815.802	61.829.421	312,02%	1.849.437	9,33%	321,35%
Осигурање имовине од пожара и др опасности	227.975.051	59.343.774	26,03%	42.688.142	18,72%	44,75%
Остала осигурања имовине	145.342.037	100.998.899	69,49%	50.010.198	34,40%	103,89%
Осигурање аутоодговорности	54.833.456	-34.679.035	-63,24%	-1.524.646	-2,78%	-66,02%
Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	637.717	376.314	59,00%	741.100	116,21%	175,21%
Осигурање одг. због употребе пловних објеката	1.108.631	0	0,00%	389.012	35,08%	35,08%
Осигурање опште одговорности	26.898.084	1.307.369	4,86%	4.465.467	16,60%	21,46%
Осигурање кредита	2.231.322	389.263	17,44%	289.337	12,96%	30,40%
Осигурање јемства	3.139.561	0	0,00%	-44.619	-1,42%	-1,42%
Осигурање финансијских губитака	3.819.096	11.136.100	291,58%	2.774.639	72,65%	364,23%
Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
Осигурање помоћи на путовању	0	0	0,00%	0	0,00%	0,00%
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	654.486.029	324.184.316	49,53%	142.026.156	21,70%	71,23%

**Међугодишње промене рача штета, трошкова и комбинованог рача по активном послу
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА**

Шифра	Врста осигурања	РАЦИЈА У 2017			РАЦИЈА У 2016			ПРОМЕНЕ РАЦИЈА		
		РАЦИЈО ШТЕТА	РАЦИЈО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАН И РАЦИЈО	РАЦИЈО ШТЕТА	РАЦИЈО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАН РАЦИЈО	ПРОМЕНА РАЦИЈА ШТЕТА 2017-2016	ПРОМЕНА РАЦИЈА ТРОШКОВА 2017-2016	ПРОМЕНА КОМБ.РАЦИЈА 2017-2016
01	Осигурање од последица незгоде	9,40%	22,67%	32,07%	-213,14%	44,16%	-168,98%	222,54%	-21,49%	201,05%
02	Добровољно здравствено осигурање	41,19%	5,21%	46,40%	52,17%	0,00%	52,17%	-10,98%	5,21%	-5,77%
03	Осигурање моторних возила	56,98%	22,61%	79,59%	54,91%	21,81%	76,72%	2,07%	0,80%	2,87%
04	Осигурање шинских возила	55,79%	7,22%	63,01%	10,95%	5,46%	16,41%	44,84%	1,76%	46,60%
05	Осигурање ваздухоплова	-27,39%	7,27%	-20,12%	-44,05%	7,38%	-36,67%	16,66%	-0,11%	16,55%
06	Осигурање пловних објеката	0,00%	2,61%	2,61%	0,00%	4,58%	4,58%	0,00%	-1,97%	-1,97%
07	Осигурање робе у превозу	273,90%	12,45%	286,35%	0,62%	13,67%	14,29%	273,28%	-1,22%	272,06%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	13,51%	20,70%	34,21%	-4,25%	21,02%	16,77%	17,76%	-0,32%	17,44%
09	Остала осигурања имовине	14,74%	16,11%	30,85%	13,96%	21,11%	35,07%	0,78%	-5,00%	-4,22%
10	Осигурање аутоодговорности	79,51%	5,28%	84,79%	82,15%	5,24%	87,39%	-2,64%	0,04%	-2,60%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	14,32%	2,76%	17,08%	0,51%	6,82%	7,33%	13,81%	-4,06%	9,75%
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0,00%	10,48%	10,48%	0,00%	9,00%	9,00%	0,00%	1,48%	1,48%
13	Осигурање опште одговорности	-1,78%	12,16%	10,38%	1,78%	12,98%	14,76%	-3,56%	-0,82%	-4,38%
14	Осигурање кредита	17,44%	12,96%	30,40%	0,00%	6,77%	6,77%	17,44%	6,19%	23,63%
15	Осигурање јемства	0,00%	6,05%	6,05%	0,00%	56,11%	56,11%	0,00%	-50,06%	-50,06%
16	Осигурање финансијских губитака	112,98%	13,76%	126,74%	-11,46%	12,72%	1,26%	124,44%	1,04%	125,48%
17	Осигурање трошкова правне заштите	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	30,77%	15,69%	46,46%	12,14%	17,81%	29,95%	18,63%	-2,12%	16,51%

**Међугодишње промене рачија штета, трошкова и комбинованог рачија у самопридржају
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА**

Шифра	Врста осигурања	РАЧИЈА У 2017			РАЧИЈА У 2016			ПРОМЕНЕ РАЧИЈА		
		РАЧИЈО ШТЕТА	РАЧИЈО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЧИЈО	РАЧИЈО ШТЕТА	РАЧИЈО ТРОШКОВА	КОМБИНОВАНИ РАЧИЈО	ПРОМЕНА РАЧИЈА ШТЕТА 2017-2016	ПРОМЕНА РАЧИЈА ТРОШКОВА 2017-2016	ПРОМЕНА КОМБ. РАЧИЈА 2017-2016
01	Осигурање од последица незгоде	-25,84%	14,57%	-11,27%	-446,08%	46,88%	-399,20%	-25,84%	-32,31%	-58,15%
02	Добровољно здравствено осигурање	36,69%	31,29%	67,98%	52,17%	0,00%	52,17%	-15,48%	31,29%	15,81%
03	Осигурање моторних возила	80,29%	25,83%	106,12%	72,94%	22,03%	94,97%	7,35%	3,80%	11,15%
04	Осигурање шинских возила	49,80%	7,22%	57,02%	5,72%	4,52%	10,24%	44,08%	2,70%	46,78%
05	Осигурање ваздухоплова	-31,37%	46,31%	14,94%	25,15%	73,60%	98,75%	-56,52%	-27,29%	-83,81%
06	Осигурање пловних објеката	0,00%	3,07%	3,07%	0,00%	4,74%	4,74%	0,00%	-1,67%	-1,67%
07	Осигурање робе у превозу	312,02%	9,33%	321,35%	-212,42%	7,63%	-204,79%	312,02%	1,70%	313,72%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	26,03%	18,72%	44,75%	60,61%	18,89%	79,50%	-34,58%	-0,17%	-34,75%
09	Остала осигурања имовине	69,49%	34,40%	103,89%	60,67%	46,16%	106,83%	8,82%	-11,76%	-2,94%
10	Осигурање аутоодговорности	-63,24%	-2,78%	-66,02%	134,59%	-8,73%	125,86%	-197,83%	5,95%	-191,88%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	59,00%	116,21%	175,21%	0,01%	467,33%	467,34%	58,99%	-351,12%	-292,13%
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0,00%	35,08%	35,08%	0,00%	33,05%	33,05%	0,00%	2,03%	2,03%
13	Осигурање опште одговорности	4,86%	16,60%	21,46%	45,83%	44,67%	90,50%	-40,97%	-28,07%	-69,04%
14	Осигурање кредита	17,44%	12,96%	30,40%	0,00%	6,77%	6,77%	17,44%	6,19%	23,63%
15	Осигурање јемства	0,00%	-1,42%	-1,42%	-0,09%	-376,42%	-376,51%	0,09%	375,00%	375,09%
16	Осигурање финансијских губитака	291,58%	72,65%	364,23%	77,85%	56,16%	134,01%	213,73%	16,49%	230,22%
17	Осигурање трошкова правне заштите	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	49,53%	21,70%	71,23%	57,74%	26,82%	84,56%	-8,21%	-5,12%	-13,33%

Друштво у 2017. години по активном послу је у готово свим врстама осигурања имало **комбиновани рацио** испод 100%, односно у свим врстама осигурања су остварени позитивни показатељи, изузев код осигурања робе у транспорту и осигурања финансијских губитака.

Код осигурања робе у транспорту узрок негативног резултата је резервација једне велике штете у износу од 223 милиона динара, која је покривена учешћем ретроцесионара у износу од 179 милиона динара. Ова врста осигурања има ниско учешће у укупној активnoj премији неживотних осигурања 3,77%, па је самим тим и дисперзија ризика на нивоу једне године ниска. Када се ова врста посматра на нивоу претходне три године, и поред ове изузетно велике штете, рацио штета значајно повољнији и износи 105,7%. Захваљујући добром покрићу ретроцесионара, трогодишњи комбиновани рацио у самопридржају је позитиван и износи 94,39%.

На врсти осигурања финансијских губитака негативан меродавни резултат је у апсолутном износу низак, нешто изнад 5 милиона динара и није могао значајно да утиче на меродавни резултат у неживотним осигурањима. Осигурање финансијских губитака не учествује значајно у портфељу Друштва (чини само 1,80% укупне активне премије) тако да није битно утицало на укупан рацио штета и самим тим комбиновани рацио. Само две велике новопријављене штете (у RBNS) утицале су на значајно повећање рација штета у овој врсти осигурања.

Укупан рацио штета од 30,77% и рацио трошкова од 15,69% чине комбиновани рацио неживотних осигурања од 46,46%. Овако низак рацио штета је проузрокован изузетно повољним рациом у доминантним врстама осигурања: осигурању имовине од пожара и других опасности и осталим осигурањима имовине.

У претходној пословној години код осигурања имовине од пожара остварен је рацио штета испод нуле па се зато у овој години бележи повећање од 17,76%. Међутим и у 2017. години рацио штета код ове врсте осигурања је веома добар и износи свега 13,51%.

Код осталих имовинских осигурања рацио штета је незнатно виши у поређењу са претходном годином, с тим да је рацио трошкова нижи за 5%, па је самим тим и комбиновани рацио нижи за 4,22%.

Код осигурања аутоодговорности рацио штета је нешто нижи у односу на 2016. годину па самим тим и комбиновани за 2,60%, док је код осигурања моторних возила виши за 2,87%.

У осигурању од последица несрећног случаја остварени комбиновани рацио у 2017. години износи 32,07%. Ова врста бележи значајно релативно повећање рациа због минусног рациа штета у 2016. години.

Без обзира на осилације у кретању рација у односу на претходну годину рацији за неживотна осигурања су повољна како у претходним тако и у овој пословној години. Рацио штета је забележио повећање од 18,63% што није од великог значаја с обзиром на низак ниво рација и претходне и ове године. Рацио трошкова је мањи за 2,12%, такод да је комбиновани виши за 16,51%

Рацио штета у самопридржају за неживотна осигурања у 2017. години је такође повољан и износи 49,53%, рацио трошкова 21,70%, тако да је комбиновани рацио 71,23%. Они су, упоређујући их са подацима из претходне године знатно повољнији. Рацио штета је нижи за 8,21%, а рацио трошкова

за 5,12%. Посматрајући међугодишњу промену комбиновани рацио у самопридржају је нижи за 13,33%.

У 2017. години остварен је комбиновани рацио у самопридржају изнад 100% једино у следећим врстама: осигурање моторних возила, осигурање робе у превозу, остала осигурања имовине, осигурање одговорности због употребе ваздухоплова и осигурању финансијских губитака. Код осигурању моторних возила евидентирано је више нових штета по аутоматском уговору (квотни тип уговора) које су задржане у самопридржају, тако да су меродване штете у самопридржају на приближном нивоу као и укупне меродавне штете. Због мање премије у самопридржају од укупне остварен је неповољнији рацио штета у самопридржају у односу на укупан (штете су на скоро истом нивоу по активном послу и у самопридржају). Међутим, комбиновани рацио у осигурању моторних возила самопридржају је за само 6,12% виши од 100%.

Код осталих осигурања имовине бележи се нешто виши комбиновани рацио од оптималног – за само 3,89%. У односу на прошлу годину у врсти 09 су благо повећане меродавне штете, а меродавна премија и премија у самопридржају су смањене због необнављање покрића која су раније остајала у самопридржају Друштва. То се одразило и на повећање рация штета у самопридржају у односу на претходну годину за 8,82%. Супротно томе имамо пад рация трошкова за 11,76%, тако да је комбиновани рацио у самопридржају нижи за 2,94% у односу на 2016. годину.

Код осигурања робе у транспорту, која има ниско учешће у премији, због резервације једне штете је дошло до изузетно неповољног комбинованог рация у самопридржају од 321,35% на нивоу једне године, али посматрано на нивоу од три године овај рацио је повољан и износи 94,39%.

У осигурању одговорности због употребе ваздухоплова мали део ризика се задржава у самопридржају ради заштите портфеља, тако да мала одступања у апсолутном износу могу проузроковати повећање рация у самој врсти али не и на збир за неживотна осигурања. У овој врсти осигурања мали апсолутни износ трошкова (741.100 динара) који учествују у трошковима неживотних осигурања у самопридржају са свега 0,52% проузроковао је велики рацио трошкова па самим тим и комбиновани рацио у самопридржају.

Такође и код осигурања финансијских губитака мали апсолутни износи проузроковали су повећање релативних показатеља.

Посматрано у другим значајним врстама осигурања (осигурање имовине од пожара, осигурање аутоодговорности, осигурање опште одговорности) рацио штета, па самим тим и комбиновани рацио је значајно нижи у поређењу са подацима из претходне године. Код осигурања аутоодговорности извршена је исправка/корекција индексне клаузуле примењене приликом обрачуна решених штета по пасивном послу, тако да је ово утицало на значајно смањење решених штета у самопридржају и самим тим и рация штета код ове врсте осигурања. Све ово је утицало на укупно смањење рация у самопридржају за неживотна осигурања.

Рацио трошкова је на нижем нивоу у односу на претходну годину за 2,12% у неживотним осигурањима. Такође, и рацио трошкова у самопридржају бележи смањење за 5,12% у односу на рацио из 2016. године.

Посматрајући трошкове спровођења реосигурања, укупне и у самопридржају може се констатовати да су и даље на ниском/оптималном нивоу.

Рацио штета у самопридржају је на вишем нивоу у односу на рацио по активном послу али је и полисирана премија у самопридржају забележила веће повећање у односу на претходну годину. Међутим, у неживотним осигурањима остварен је повољан рацио штета и у самопридржају и по активном послу. Сва три рация у самопридржају су нижа у поређењу са претходном пословном годином.

На основу наведеног може се констатовати да су вишкови ризика адекватно пренети на ретроцесионаре, да Друштво адекватно управља ризицима којима је изложено, чиме се обезбеђује трајно покриће обавеза по закљученим уговорима.

Ниво премија по врстама осигурања условљен је тарифама премија и техничким основама цедената, оствареним обимом и карактеристикама портфеља цедената и закљученим уговорима о реосигурању.

Права уговарача осигурања, осигураника и корисника осигурања, покривени ризици и искључења по производима дефинисани су условима осигурања цедената и појединим одредбама уговора о ретроцесији а која су морала бити имплементирана у услове цедената (пре свега се мисли на клаузуле о искључењима).

С обзиром на делатност Друштва коју карактерише преузимање вишка ризика од цедената и даљи пренос у ретроцесију са сврхом просторног изравнавања ризика адекватност премије реосигурања се мора посматрати у том контексту. Такође, **остварени рацио штета и комбиновани рацио се морају посматрати у дужем временском интервалу, и поред тога што су они на укупном нивоу позитивни у 2017. години. Комбиновани рацио у самопридржају је такође позитиван и у 2016. и у 2017. години. Узимајући све ово у обзир може се констатовати да је премија адекватно утврђена. Премија реосигурања је утврђена у складу са актуарском струком и прописима и довољна је за трајно испуњење свих обавеза Друштва из уговора.**

С обзиром на капацитет Друштва, структуру портфеља, адекватну политику реосигурања, остварени финансијски резултат и очекивани резултат пословања у наредним годинама, кадровску и техничку оспособљеност, капиталну адекватност, може се констатовати да је Друштво у наредном периоду у потпуности спремно за преузимање ризика и спровођења делатности реосигурања.

2. ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Укупне техничке резерве по активном послу на дан 31.12.2017. године износе 2.635.061.888 динара, а у самопридржају 723.037.443 динара.

Укупне техничке резерве су веће за 21,07% (458.521.953 динара) у односу на претходну пословну годину. Такође, техничке резерве у самопридржају Друштва бележе још значајнији раст од 34,48%, односно 185.383.431 динара.

УКУПНЕ ТЕХНИЧКЕ РЕЗЕРВЕ ПО АКТИВНОМ И ПАСИВНОМ ПОСЛУ И У САМОПРИДРЖАЈУ

Ред бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија	611.739.130	575.824.279	35.914.851
2.	Укупно резервисане штете	1.999.231.560	1.320.105.189	679.126.731
3.	Математичка резерва	19.814.497	16.094.977	3.719.520
4.	Резерве за неистекле ризике	3.630.079	0	3.630.079
5.	РЗИР	646.622	0	646.622
5.	Резерве за бонусе и попусте	0	0	0
УКУПНО:		2.635.061.888	1.912.024.445	723.037.443

а) Техничке резерве животних осигурања на дан 31.12.2017:

Р.бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија допунског осигурања уз осигурање живота	0	0	0
2.	Укупно резервисане штете	35.169.418	30.723.843	4.445.574
3.	Математичка резерва	19.814.497	16.094.977	3.719.519
УКУПНО:		54.983.914	46.818.821	8.165.093

б) Техничке резерве неживотних осигурања на дан 31.12.2017:

Р.бр.	Врста техничких резерви	УКУПНЕ	Удео ретроцесионара	У САМОПРИДРЖАЈУ
1.	Преносна премија	611.739.130	575.824.279	35.914.851
2.	Укупно резервисане штете	1.964.062.142	1.289.381.346	674.680.797
3.	Резерве за неистекле ризике	3.630.079	0	3.630.079
4.	РЗИР	646.622	0	646.622
5.	Резерве за бонусе и попусте	0	0	0
УКУПНО:		2.580.077.973	1.865.205.625	714.872.348

Друштво располаже примереним, комплетним и тачним подацима за портфељ реосигурања на основу којих се обрачунавају техничке резерве. Интерни и екстерни подаци који се користе при обрачунама техничких резерви су конзистентни. Нови информациони систем обезбеђује тачност свих података, обрачуна, интерних и екстерних извештаја. Математичка резерва, преносна премија и RBNS се утврђују на основу података цедента и уговора о реосигурању. Обрачун IBNR, резервације за трошкове решавања и исплате штета, резерве за неистекле ризике, резерве за бонусе и попусте и РЗИР обрачунавају се на основу појединачних конкретних података о штетама и података из уговора. Обрачунавају се најмање по врстама осигурања, а у складу са Правилницима Друштва. Методологија и претпоставке приликом обрачуна свих техничких резерви нису мењане у односу на претходну годину.

Анализом извршавања обавеза Друштва по уговорима у дужем временском периоду и поређењем обавеза из уговора са формираним техничким резервама није забележено систематско одступање. Техничке резерве су формиране у складу са обавезама из уговора.

Анализом и провером обрачунатих техничких резерви утврђена је њихова довољност, односно адекватност.

Све техничке резерве утврђене су у складу са актуарском струком, прописима, Правилницима Друштва, уговорима о реосигурању и довољне су за трајно испуњење свих обавеза Друштва из уговора. Приликом обрачуна појединачних техничких резерви примењене су адекватне методе њиховог обрачуна.

2.1. ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА

Друштво је у 2017. години по активном послу реосигурања остварило укупну премију у износу од 2.928.216.638 динара а у самопридржају 669.333.980 динара.

Укупна преносна премија на дан 31.12.2017. године износи 611.739.130, а у самопридржају 35.914.851 динара. Цео износ односи се на неживотна осигурања пошто није било учешћа за животна по активном послу.

Повећање преносне премије на дан 31.12.2017. у односу на претходну годину износи 81.937.696 динара, односно већа је за 15,47%.

Највеће учешће у преносној премији по активном послу имају остала осигурања имовине због највећег учешћа премије и њеног повећања, као и најдужега трајања реосигуравајућег покрића након обрачуна преносне премије. Преостало време трајања реосигуравајућег покрића је дуже у односу на претходну годину као резултат уговарања нових покрића са дужим периодом изградње, што је такође утицало на повећање преносне премије. Велико учешће у преносној премији и значајно повећање имају осигурање од пожара и других опасности и осигурање финансијских губитака са веома значајним повећањем премије осигурања.

У осигурању ваздухоплова, осигурању одговорности због употребе ваздухоплова и осигурању од опште одговорности услед смањења активне премије забележено је и смањење преносне премије.

У осигурању моторних возила и осигурању аутоодговорности услед другачије скаденце уговора са великим премијама, поред повећања премије није забележена значајнија промена преносне премије у односу на претходну годину. Код ове две врсте осигурања преостало трајање реосигуравајућег покрића је краће у односу на претходну годину, па се због тога бележи смањење преносне премије у односу на 31.12.2016. годину.

Значајнија одступања индекса раста преносне премије у осталим врстама осигурања проузроковани су малим нивоом премије, односно преносне премије тако да мале промене у апсолутном износу могу довести до великих осцилација релативних показатеља промене.

Обрачун преносне премије вршен је применом адекватне методе „*pro rata temporis*“, са тачним временским разграничењем сразмерно трајању реосигурања за покриће обавеза Друштва које настају у наредном обрачунском периоду. Ова метода се и раније примењивала у обрачуну преносне премије.

Обрачуном резерви за неистекле ризике проверена је довољност преносне премије, тако да је код URR утврђен износ резервације од 3.068.169 динара код осигурања од пожара и других опасности, 538.865 динара код осигурања робе у превозу и осигурања аутоодговорности од 23.044 динара због очекиваног, претпостављеног вишег комбинованог рација од 100%.

Основица и начин обрачуна преносне премије извршен је у складу са Правилником о образовању резерви за преносне премије Друштва којим се регулише њен обрачун, Одлуком о технички резервама („Службени гласник РС”, бр.42/2015 и 36/2017) и законским прописима.

ПРЕНОСНА ПРЕМИЈА НА ДАН 31.12.2017

Шифра	Врста осигурања	Стање преносне премије на дан 31.12.2017		
		Преносна премија		Преносна премија у самопридржају
		активан посао	пасиван посао	
01	Осигурање од последица незгоде	959.690	831.060	128.630
02	Добровољно здравствено осигурање	0	0	0
03	Осигурање моторних возила	1.927.767	120.732	1.807.035
04	Осигурање шинских возила	624.892	0	624.892
05	Осигурање ваздухоплова	21.674.871	21.191.241	483.629
06	Осигурање пловних објеката	43.601	0	43.601
07	Осигурање робе у превозу	5.825.325	3.193.395	2.631.931
08	Осигурање имовине од пожара и др. опасности	52.972.171	48.604.590	4.367.581
09	Остала осигурања имовине	397.868.038	388.146.909	9.721.129
10	Осигурање аутодговорности	941.126	79.112	862.014
11	Осигурање од одг. због употребе ваздухоплова	15.364.294	15.207.442	156.852
12	Осигур. од одг. због употребе пловних објеката	7.583.602	6.911.923	671.678
13	Осигурање од опште одговорности	79.683.131	67.761.727	11.921.404
14	Осигурање кредита	545.109	0	545.109
15	Осигурање јемства	1.512.104	1.363.152	148.952
16	Осигурање финансијских губитака	24.213.408	22.412.995	1.800.413
20	Осигурање живота	0	0	0
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	0	0	0
УКУПНО (неживотна осигурања)		611.739.130	575.824.279	35.914.851

МЕЂУГОДИШЊА ПРОМЕНА ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

Шифра	Врста осигурања	Преносна премија 31.12.2017	Преносна премија 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	959.690	1.988.455	-1.028.765	48,26
02	Доброволно здравствено осигурање	0	0	0	0,00
03	Осигурање моторних возила	1.927.767	1.969.094	-41.327	97,90
04	Осигурање шинских возила	624.892	0	624.892	0,00
05	Осигурање ваздухоплова	21.674.871	51.961.001	-30.286.131	41,71
06	Осигурање пловних објеката	43.601	402.177	-358.576	10,84
07	Осигурање робе у превозу	5.825.325	5.380.701	444.624	108,26
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	52.972.171	27.374.554	25.597.617	193,51
09	Остала осигурања имовине	397.868.038	286.338.452	111.529.586	138,95
10	Осигурање аутоодговорности	941.126	783.465	157.661	120,12
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	15.364.294	54.163.059	-38.798.765	28,37
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	7.583.602	3.125.874	4.457.728	242,61
13	Осигурање опште одговорности	79.683.131	82.975.363	-3.292.232	96,03
14	Осигурање кредита	545.109	413.212	131.896	131,92
15	Осигурање јемства	1.512.104	0	1.512.104	0,00
16	Осигурање финансијских губитака	24.213.408	12.926.027	11.287.382	187,32
17	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0	0,00
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	611.739.130	529.801.434	81.937.696	115,47
20	Осигурање живота	0	0	0	0,00
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	0	0	0	0,00
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	0	0	0	0,00
	УКУПНО	611.739.130	529.801.434	81.937.696	115,47

ОЧЕКИВАНИ ПРОСЕЧАН БРОЈ МЕСЕЦИ ТРАЈАЊА РЕОСИГУРАВАЈУЋЕГ ПОКРИЋА НАКОН ОБРАЧУНА РЕЗЕРВИ ЗА
ПРЕНОСНЕ ПРЕМИЈЕ

Шифра	Врста осигурања	Трајање реосигуравајућег покрића након 31.12.2017 у месецима
01	Осигурање од последица незгоде	1,35
02	Доброволно здравствено осигурање	0,00
03	Осигурање моторних возила	0,12
04	Осигурање шинских возила	0,41
05	Осигурање ваздухоплова	4,04
06	Осигурање пловних објеката	0,22
07	Осигурање робе у превозу	0,66
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	1,01
09	Остала осигурања имовине	15,38
10	Осигурање аутоодговорности	0,06
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	3,91
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	5,13
13	Осигурање опште одговорности	6,42
14	Осигурање кредита	5,16
15	Осигурање јемства	0,26
16	Осигурање финансијских губитака	6,57
17	Осигурање трошкова правне заштите	0
18	Осигурање помоћи на путовању	0
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	0

Трајање реосигуравајућег покрића након 31.12.2017 обрачунато је као пондерисани просек трајања након обрачуна преносне премије, где је за пондер узета активна премија. На износ преносне премије поред преосталог трајања највећи утицај има висина уговорене премије. Преостало трајање код највећих активних премија највише утичу на трајање у врсти осигурања.

2.2. МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА

Учешће Друштва у математичкој резерви цедената (математичка резерва по активном послу) бележи се као учешће у преносној премији која представља саставни део математичке резерве животних осигурања. Преносна премија у склопу математичке резерве утврђује се методом „*pro rata temporis*“ и иста није мењана у односу на раније. Дакле, Друштво учествује само у ризико делу премије животних осигурања а не и у штедном делу, односно чистој математичкој резерви. Учешће се уврђује по извршеним пријавама, обрачунима цедената и по извршеној провери. Математичка резерва се формира према Техничким основама животних осигурања цедената.

Пошто Друштво учествује само у преносној премији предмет ове анализе нису каматне стопе, таблице вероватноћа, методе обрачуна резерве (нето и Zillmer метода), *modified duration* и др. која се ради за осигуравајућа друштва која формирају резервисања чисте математичке резерве образоване из штедног дела премије, резервисања за будуће управне трошкове, резерве добити и др.

Укупна математичка резерва на дан 31.12.2017. године износи 19.814.497 динара, а у самопридржају 3.719.519 динара.

МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ПО АКТИВНОМ И ПАСИВНОМ ПОСЛУ – 31.12.2017

у РСД

Активна математичка резерва		Пасивна математичка резерва		Математичка резерва у самопридржају
Дунав	2.126.312	Hannover Re	1.814.753	311.558
Merkur	16.483.717	Gen Re	13.135.979	3.347.738
Grawe	1.204.468	Grazer	1.144.245	60.223
Укупно	19.814.497	Укупно	16.094.977	3.719.519

МЕЂУГОДИШЊА ПРОМЕНА МАТЕМАТИЧКЕ РЕЗЕРВЕ

Цеденти	Активна математичка резерва на дан 31.12.2017	Активна математичка резерва на дан 31.12.2016	Промена износ (2017-2016)	Промена индекс
Дунав	2.126.312	2.314.648	-188.336	91,86
Merkur	16.483.717	18.226.541	-1.742.824	90,44
Grawe	1.204.468	1.173.289	31.179	102,66
Укупно	19.814.497	21.714.478	-1.899.981	91,25

На дан 31.12.2017. бележи се смањење математичке резерве у односу на завршни 2016. године за 1.899.981 динар:

- Код цедента Компаније Дунав осигурања због различитог периода за који се обрачунава преносна премија која представља саставни део математичке резерве и раскида појединих ризико полиса које су биле пријављене у реосигурање бележи се смањење резерве у односу на претходни завршни обрачун, у износу од 188.336 динара. Такође и код Меркур осигурања због смањења ризика пренетих реосигуравачу забележено је смањење преносне премије из математичке резерве у односу на претходну пословну годину у износу од 1.742.824 динара.
- Код цедената Grawe осигурања бележи се повећање резерве за 2,66%.

Обим портфеља животног реосигурања није велики тако да су уобичајене осцилације промене индекса на више или ниже од 100.

МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА ПО АКТИВНОМ ПОСЛУ НА ДАН 31.12.2017 У ВАЛУТИ

Активна математичка резерва	РСД	EUR	CHF
Дунав	9.264,19	14.582,37	3.844,95
Merkur		139.135,15	
Grawe		10.166,63	
Укупно	9.264,19	163.884,15	3.844,95

МАТЕМАТИЧКА РЕЗЕРВА У САМОПРИДРЖАЈУ НА ДАН 31.12.2017 У ВАЛУТИ

Активна математичка резерва	РСД	EUR	CHF
Дунав	2.316,05	2.228,99	445,96
Merkur		28.257,46	
Grawe		508,33	
Укупно	2.316,05	30.994,78	445,96

Математичка резерва реосигурања живота у самопридржају, утврђује се као разлика активне математичке резерве коју су обрачунали цеденти на основу уговора о реосигурању и пасивне математичке резерве у складу са уговорима о ретроцесији и самопридржајем Друштва.

Математичка резерва, односно преносна премија утврђена је бордероима свих учесника у преносу ризика животних осигурања у складу са закљученим уговорима о реосигурању/ретроцесији.

Математичка резерва у самопридржају у страним валутама покривена је девизним ХОВ Републике Србије (петнаестогодишње ХОВ које доспевају на наплату 2026.г.) са годишњим приносом од 7,02%, која се није мењала током године. Према уговорима у РСД покриће резерве у самопридржају је обезбеђено готовином. Такође и износ по пасивној математичкој резерви покривен је учешћем ретроцесионара у математичкој резерви.

Обрачун математичке резерве извршен је применом адекватне методе и у складу са актуарском струком, Правилником о образовању математичке резерве Друштва, Одлуком о техничким резервама ("Службени гласник РС", бр.42/2015 и 36/2017) и законским прописима.

2.3. РЕЗЕРВИСАНЕ ШТЕТЕ

Друштво је на дан 31.12.2017. по активном послу резервисало настале пријављене а нерешене штете према бордероима и закљученим уговорима о реосигурању са цедентима у укупном износу од 1.393.652.149 динара.

Резервисане настале пријављене штете више су за 196.988.631 динар, односно за 16,46% у односу на 31.12.2016. Ниво ове резервације зависи од резервације штета цедената, њихове структуре и обима.

Најзначајније смањење резервације насталих пријављених а нерешених штета бележи се код осигурања аутоодговорности за 41.812.795 динара. У 2017. години дошло је до значајног

смањења резервисаних насталих пријављених штета пошто се целокупан износ односи само на старе штете резервисане у претходној години, а које су решаване током 2017. године.

Код осигурања имовине од пожара и других опасности у поређењу са 2016. годином бележи се значајно смањење резервације, а такође и код осигурања ваздухоплова и опште одговорности.

Код осигурања имовине од пожара и других опасности бележи се пад у поређењу са претходном годином због решавања штета проузрокованих поплавама у мају 2014. - по CAT XL уговору цедента Дунав осигурање и имовинском уговору Дунав осигурања. У овој врсти је због тога исказан значајан пад резервације.

Тakoђе, и код осигурања опште одговорности забележен је пад због решавања штета по међународном програму Дунав осигурања и Uniqa неживотног осигурања.

У врсти осигурања ваздухоплова услед ликвидације штета са нулом од стране цедента дошло је до смањења RBNS у односу на претходну годину.

Код осигурања робе у превозу забележено је највеће апсолутно повећање резервације штета у односу на претходну годину и то у износу од 222.832.903 динара. Разлог је једна изузетно велика штета за ову врсту осигурања, цедента Дунав осигурање, која је резервисана на износ од 223,7 милиона динара. Ова штета чини 16,05% укупног износа RBNS штета по активном послу.

Код осигурања финансијских губитака резервација штета је повећана у односу на претходну годину за 39.329.534 динара. На ово су утицале две новопријављене штете у последњем кварталу 2017. године које чине чак 98,45% укупног RBNS у овој врсти осигурања. Овако великих штета није било у претходним годинама и отуда и значајно погоршање ратификација штета за ову врсту осигурања.

У осталим имовинским осигурањима бележи се значајније повећање резервације услед пријаве нове штете у овој години која је значајно изнад просечног износа и која чини 20,40% резервације у овој врсти осигурања. Ова штета је пријављена по квотно-ексцедентном уговору закљученим са Дунав осигурањем, а односи се на осигурање машинске опреме електропривредних организација од лома.

У осталим врстама осигурања није било великих осцилација резервације посматрано у апсолутним износима.

Друштво је према Правилнику о образовању резервисаних штета обрачунало резервисане настале непријављене штете у износу од 537.536.057 динара. Резервација IBNR је урађена применом паушалне методе у свим врстама осигурања, осим код осигурања аутоодговорности где је примењена Chain Ladder метода и установљен износ резервације од 299.613.650 динара.

Приликом обрачуна по Chain Ladder методи узимају се у обзир решене штете по годинама настанка, с тим да су за почетну 2009. годину узете све решене штете настале у 2009. години и

свим претходним годинама. У 2017. години узет је период посматрања штета за једну годину више (9 година) у односу на претходну годину. Код осигурања аутоодговорности у претходној години приликом обрачуна IBNR из троуглова штета искључене су решене штете цедента „Таково осигурање“ пошто ове штете по законским прописима не могу више утицати на појаву насталих а непријављених штета. Исти подаци за претходне године су коришћени и у обрачуна за 2017. годину.

Такође, приликом обрачуна по Chain Ladder методи на дан 31.12.2017. од свих очекиваних будућих штета одузете су RBNS штете без штета „Такова осигурања“ (85.241.973 динара - учешће овог цедента је 16,92% у укупним RBNS штетама 31.12.2017), чиме је повећан IBNR.

IBNR у осигурању аутоодговорности је у 2017. години у односу на претходну годину повећан за 142.774.120 динара. Ово представља највеће повећање у апсолутном износу посматрано по врстама осигурања.

Поред ове врсте осигурања значајно повећање IBNRa је на врсти осигурање робе у транспорту (43.158.432 динара), узроковано резервацијом пријављене а нерешене, већ поменуте, екстремне штете на овој врсти осигурања.

Смањење IBNR обрачунатог паушалном методом бележи се због значајног смањења збира решених и RBNS штета као основице за обрачун ове резервације у следећим врстама: осигурање имовине од пожара и других опасности, осигурање од опште одговорности, осигурање ваздухоплова и осигурања од последица незгоде.

У осталим врстама осигурања остварен је раст резервације насталих а непријављених штета. Укупно повећање IBNR у 2017. години у односу на претходну годину износи 172.286.388 динара, односно 47,17%.

**Преглед међугодишње промене збира решених и RBNS штета по активном послу
-за врсте осигурања код којих се примењује паушална метода обрачуна IBNR-⁴**

Врста осигурања	Промена збира RBNS и Решених штета по активном послу (апсолутни износ)	Релативна промена (индекс)
01 Осигурање од последица незгоде	-3.314.049	62,30
02 Добровољно здравствено осигурање	245.250	547,95
03 Осигурање моторних возила	23.150.871	122,47
04 Осигурање шинских возила	4.821.644	322,10
05 Осигурање ваздухоплова	-30.523.903	24,80
06 Осигурање пловних објеката	0	0
07 Осигурање робе у превозу	232.959.689	7.063,79
08 Осигурање имовине од пожара и др опасности	-153.146.253	75,27

⁴ Искључена је аутоодговорност где се не примењује паушална метода и осигурање живота за које се не обрачунава IBNR.

09	Остала осигурања имовине	206.901	100,12
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	6.347.801	2.670,95
12	Осиг. одг. због употребе пловних објеката	0	
13	Осигурање опште одговорности	-4.049.879	97,76
14	Осигурање кредита	341.874	
15	Осигурање јемства	0	
16	Осигурање финансијских губитака	40.127.518	1.451,67
17	Осигурање трошкова правне заштите	0	0
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	117.167.466	110,31
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	2.075.211	105,12
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	2.075.211	111,44
	УКУПНО	119.242.677	110,37

Резервација за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета износи укупно 68.043.355 динара.

Резервација за трошкове у вези решавања и исплате штете утврђују се на основу учешћа остварених трошкова у укупно решеним штетама и применом истог на резервисане штете (RBNS и IBNR) на дан обрачуна резервације.

У врсти осигурања ваздухоплова бележи се највеће смањење ове резервације због смањења износа RBNS и IBNR штета. Смањење је још забележено у врстама: осигурање од последица незгоде, добровољно здравствено и допунско осигурање уговорено уз осигурање живота. Међутим, ова смањења нису значајна у апсолутном износу. У свим осталим врстама осигурања бележи се повећање резервације за трошкове.

Укупно повећање резервације за трошкове у вези решавања и исплате штета је 19.487.110 динара односно 40,13%. Проценат раста ове резервације је виши у односу на проценат раста укупне резервације (24,14%) као последица нешто већих коефицијената трошкова узрокованих већим падом износа ликвидираних штета (16,5%) од пада расхода извиђаја, процене, ликвидације и исплате штета (5,3%).

Укупне резервисане штете на дан 31.12.2017. износе 1.999.231.560 динара. Остварен је виши раст IBNR штета (47,17%) у односу на раст RBNS штета (16,46%), тако да су укупно резервисане штете у 2017. године у односу на прошлу годину веће за 388.762.130 динара, односно за 24,14%.

Учешће ретроцесионара у резервацији штета износи 1.320.105.189 динара (пасивно реосигурање), тако да су резервисане штете у самопридржају: 679.126.372 динара и на вишем су нивоу у односу на претходну годину за 40,75%, односно 196.614.357 динара.

Друштво није имало ниједну рентну штету.

Наплаћена регресна потраживања нису имала утицај на обрачун резервације штета. Такође дисконтовање резервисаних штета није вршено па по том основу нема утицаја на утврђени ниво резервације.

Методологија и претпоставке обрачуна резервације прописани су самим Правилником Друштва и оне нису мењане у односу на претходну години. Једино је у складу са Правилником Друштва код осигурања аутоодговорности приликом обрачуна IBNR Chain Ladder методом узет дужи период посматрања штета за једну годину.

Приликом обрачуна резервације примењене су адекватне методе и претпоставке које су у складу са актуарском струком, струком осигурања и законским прописима.

Резервација штета извршена је у складу са актуарском струком, Правилником о образовању резервисаних штета Друштва, Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и законским прописима.

УКУПНА РЕЗЕРВАЦИЈА ШТЕТА НА ДАН 31.12.2017

Шифра врсте	Активне штете резервација	IBNR активно	Резервације за трошкове ликвидације насталих пријављених штета активно	Резервације за трошкове ликвидације насталих непријављених штета активно	Укупне резервације за трошкове ликвидације штета активно	Укупно резервисане настале пријављене штете активно са резервацијом за трошкове ликвидације	Укупно резервисане настале непријављене штете активно са резервацијом за трошкове ликвидације	Укупно резервисане штете активно
1	2.584.500	547.545	91.186	19.318	110.505	2.675.686	566.864	3.242.550
2	300.000	38.182	0	0	0	300.000	38.182	338.182
3	19.373.913	29.550.889	682.673	1.041.276	1.723.950	20.056.586	30.592.165	50.648.751
4	0	3.337.867	0	117.420	117.420	0	3.455.286	3.455.286
5	0	1.006.627	0	35.501	35.501	0	1.042.127	1.042.127
6	0	0	0	0	0	0	0	0
7	223.725.735	43.804.315	7.879.045	1.542.675	9.421.720	231.604.779	45.346.991	276.951.770
8	330.215.799	46.607.910	11.634.831	1.642.184	13.277.015	341.850.630	48.250.094	390.100.724
9	76.743.756	36.395.713	2.703.925	1.282.336	3.986.261	79.447.681	37.678.049	117.125.730
10	503.893.308	299.613.650	17.752.753	10.555.741	28.308.494	521.646.061	310.169.391	831.815.452
11	2.915.943	3.893.493	103.037	137.579	240.616	3.018.980	4.031.072	7.050.052
12	0	0	0	0	0	0	0	0
13	170.016.977	57.055.275	6.002.134	2.014.231	8.016.365	176.019.112	59.069.505	235.088.617
14	53.368	34.187	1.847	1.183	3.030	55.215	35.370	90.585
15	0	0	0	0	0	0	0	0
16	41.197.131	4.309.626	1.453.506	152.051	1.605.557	42.650.637	4.461.678	47.112.315
Неживотана осигурања	1.371.020.430	526.195.279	48.304.937	18.541.496	66.846.433	1.419.325.367	544.736.775	1.964.062.143
20	9.615.607	0	338.903	0	338.903	9.954.509	0	9.954.509
22	13.016.111	11.340.778	458.518	399.501	858.019	13.474.629	11.740.279	25.214.908
Животана осигурања	22.631.718	11.340.778	797.421	399.501	1.196.922	23.429.139	11.740.279	35.169.418
Укупно	1.393.652.149	537.536.057	49.102.358	18.940.997	68.043.355	1.442.754.506	556.477.054	1.999.231.560

РЕЗЕРВАЦИЈА ШТЕТА У САМОПРИДРЖАЈУ НА ДАН 31.12.2017

Шифра врсте	Укупно резервисане штете - активно	RBNS пасивно	IBNR пасивно	Укупно резервисане штете - пасивно	Укупно резервисане штете у самопридржају
1	3.242.550	2.031.081	372.492	2.403.574	838.976
2	338.182	250.000	31.818	281.818	56.364
3	50.648.751	1.920	450	2.370	50.646.381
4	3.455.286	0	486.335	486.335	2.968.952
5	1.042.127	0	982.461	982.461	59.666
6	0	0	0	0	0
7	276.951.770	178.980.587	35.490.477	214.471.064	62.480.706
8	390.100.724	145.367.003	22.892.267	168.259.270	221.841.454
9	117.125.730	25.386.619	12.430.698	37.817.317	79.308.413
10	831.815.452	349.153.065	258.986.039	608.139.104	223.676.348
11	7.050.052	2.914.368	3.891.171	6.805.540	244.513
12	0	0	0	0	0
13	235.088.617	160.307.371	53.714.176	214.021.547	21.067.071
14	90.585	0	0	0	90.585
15	0	0	0	0	0
16	47.112.315	32.464.496	3.246.450	35.710.946	11.401.369
Неживотана осигурања	1.964.062.143	896.856.511	392.524.835	1.289.381.345	674.680.797
20	9.954.509	8.058.434	0	8.058.434	1.896.075
22	25.214.908	12.135.077	10.530.332	22.665.409	2.549.499
Животана осигурања	35.169.418	20.193.511	10.530.332	30.723.843	4.445.574
Укупно	1.999.231.560	917.050.022	403.055.167	1.320.105.189	679.126.372

РЕЗЕРВАЦИЈА ШТЕТА НА ДАН 31.12.2017 И МЕЃУГОДИШЊА ПРОМЕНА

а) Резервација насталих пријављених а нерешених штета

Шифра	Врста осигурања	RBNS 31.12.2017	RBNS 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	2.584.500	3.459.850	-875.350	74,70
02	Добровољно здравствено осигурање	300.000	0	300.000	0,00
03	Осигурање моторних возила	19.373.913	17.027.279	2.346.633	113,78
04	Осигурање шинских возила	0	0	0	0,00
05	Осигурање ваздухоплова	0	29.686.391	-29.686.391	0,00
06	Осигурање пловних објеката	0	0	0	0,00
07	Осигурање робе у превозу	223.725.735	892.832	222.832.903	25.057,99
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	330.215.799	352.041.457	-21.825.658	93,80
09	Остала осигурања имовине	76.743.756	52.384.782	24.358.974	146,50
10	Осигурање аутоодговорности	503.893.308	545.706.103	-41.812.795	92,34
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	2.915.943	246.905	2.669.039	1.181,00
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0	0	0	0,00
13	Осигурање опште одговорности	170.016.977	176.158.256	-6.141.279	96,51
14	Осигурање кредита	53.368	0	53.368	0,00
15	Осигурање јемства	0	0	0	0,00
16	Осигурање финансијских губитака	41.197.131	1.867.598	39.329.534	2.205,89
17	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0	0,00
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.371.020.430	1.179.471.452	191.548.978	116,24
20	Осигурање живота	9.615.607	0	9.615.607	0,00
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	13.016.111	17.192.065	-4.175.954	75,71
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	22.631.718	17.192.065	5.439.653	131,64
	УКУПНО	1.393.652.149	1.196.663.517	196.988.631	116,46

б) Резервација насталих а непријављених штета

Шифра	Врста осигурања	IBNR 31.12.2017 активно	IBNR 31.12.2016 активно	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	547.545	1.704.326	-1.156.781	32,13
02	Добровољно здравствено осигурање	38.182	6.968	31.214	547,95
03	Осигурање моторних возила	29.550.889	26.709.738	2.841.151	110,64
04	Осигурање шинских возила	3.337.867	707.826	2.630.041	471,57
05	Осигурање ваздухоплова	1.006.627	4.059.020	-3.052.393	24,80
06	Осигурање пловних објеката	0	0	0	0,00
07	Осигурање робе у превозу	43.804.315	645.884	43.158.432	6.782,07
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	46.607.910	61.922.537	-15.314.627	75,27
09	Остала осигурања имовине	36.395.713	36.302.330	93.383	100,26
10	Осигурање аутоодговорности	299.613.650	156.839.530	142.774.120	191,03
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	3.893.493	82.302	3.811.191	4.730,76
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0	0	0	0,00
13	Осигурање опште одговорности	57.055.275	63.923.769	-6.868.494	89,26
14	Осигурање кредита	34.187	0	34.187	0,00
15	Осигурање јемства	0	0	0	0,00
16	Осигурање финансијских губитака	4.309.626	296.875	4.012.752	1.451,67
17	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0	0,00
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	526.195.279	353.201.105	172.994.175	148,98
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	11.340.778	12.048.565	-707.787	94,13
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	11.340.778	12.048.565	-707.787	94,13
	УКУПНО	537.536.057	365.249.669	172.286.388	147,17

в) Резервација трошкова у вези са решавањем и исплатом штета

Шифра	Врста осигурања	Резервација трошкова 31.12.2017	Резервација трошкова 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	110.505	160.835	-50.331	68,71
02	Добровољно здравствено осигурање	0	253	-253	0,00
03	Осигурање моторних возила	1.723.950	1.359.597	364.352	126,80
04	Осигурање шинских возила	117.420	21.844	95.575	537,53
05	Осигурање ваздухоплова	35.501	1.049.128	-1.013.627	3,38
06	Осигурање пловних објеката	0	0	0	0,00
07	Осигурање робе у превозу	9.421.720	47.693	9.374.027	19.755,07
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	13.277.015	12.867.428	409.587	103,18
09	Остала осигурања имовине	3.986.261	2.756.528	1.229.734	144,61
10	Осигурање аутоодговорности	28.308.494	21.828.181	6.480.313	129,69
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	240.616	0	240.616	0,00
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0	0	0	0,00
13	Осигурање опште одговорности	8.016.365	7.488.996	527.369	107,04
14	Осигурање кредита	3.030	0	3.030	0,00
15	Осигурање јемства	0	0	0	0,00
16	Осигурање финансијских губитака	1.605.557	66.841	1.538.716	2.402,05
17	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0	0,00
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	66.846.433	47.647.326	19.199.107	140,29
20	Осигурање живота	338.903	0	338.903	0,00
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	858.019	908.918	-50.899	94,40
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.196.922	908.918	288.003	131,69
	УКУПНО	68.043.355	48.556.244	19.487.110	140,13

г) Укупна резервација штета

Шифра	Врста осигурања	Резервација штета 31.12.2017	Резервација штета 31.12.2016	Промена	
				износ	индекс
01	Осигурање од последица незгоде	3.242.550	5.325.011	-2.082.461	60,89
02	Добровољно здравствено осигурање	338.182	7.222	330.960	4.682,94
03	Осигурање моторних возила	50.648.751	45.096.615	5.552.136	112,31
04	Осигурање шинских возила	3.455.286	729.670	2.725.616	473,54
05	Осигурање ваздухоплова	1.042.127	34.794.539	-33.752.411	3,00
06	Осигурање пловних објеката	0	0	0	0,00
07	Осигурање робе у превозу	276.951.770	1.586.408	275.365.361	17.457,78
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	390.100.724	426.831.422	-36.730.698	91,39
09	Остала осигурања имовине	117.125.730	91.443.640	25.682.090	128,09
10	Осигурање аутоодговорности	831.815.452	724.373.814	107.441.638	114,83
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	7.050.052	329.206	6.720.846	2.141,53
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0	0	0	0,00
13	Осигурање опште одговорности	235.088.617	247.571.021	-12.482.404	94,96
14	Осигурање кредита	90.585	0	90.585	0,00
15	Осигурање јемства	0	0	0	0,00
16	Осигурање финансијских губитака	47.112.315	2.231.313	44.881.002	2.111,42
17	Осигурање трошкова правне заштите	0	0	0	0,00
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.964.062.143	1.580.319.882	383.742.260	124,28
20	Осигурање живота	9.954.509	0	9.954.509	0,00
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	25.214.908	30.149.548	-4.934.640	83,63
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	35.169.418	30.149.548	5.019.869	116,65
	УКУПНО	1.999.231.560	1.610.469.431	388.762.130	124,14

2.4. РЕЗЕРВЕ ЗА НЕИСТЕКЛЕ РИЗИКЕ

Шифра врсте	Врста осигурања	Меродавна премија у извештајном периоду	Преносна премија, на крају текућег периода	DAC, на крају текућег периода	Рацио ⁵ штета	Трошкови управе и остали трошкови у извештајном периоду	Рацио очекиваних административних трошкова	Очекиване штете	Очекивани трошкови	СТАЊЕ URR
01	Осигурање од последица незгоде	9.681.204	959.690	0	0,00%	305.958	3,16%	0	30.329	0
02	Добровољно здравствено осигурање	803.483	0	0	34,23%	28.370	3,53%	0	0	0
03	Осигурање моторних возила	203.753.686	1.927.767	0	54,15%	7.203.112	3,54%	1.043.881	68.151	0
04	Осигурање шинских возила	17.858.309	624.892	0	34,39%	653.539	3,66%	214.882	22.868	0
05	Осигурање ваздухоплова	85.173.524	21.674.871	0	7,40%	1.940.737	2,28%	1.603.021	493.877	0
06	Осигурање пловних објеката	714.235	43.601	0	0,00%	12.632	1,77%	0	771	0
07	Осигурање робе у превозу	105.285.906	5.825.325	0	105,70%	3.738.590	3,55%	6.157.340	206.851	538.866
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	768.767.138	52.972.171	0	102,14%	28.087.983	3,65%	54.104.928	1.935.412	3.068.169
09	Остала осигурања имовине	865.048.486	397.868.038	0	12,37%	34.530.910	3,99%	49.207.921	15.882.053	0,00
10	Осигурање аутоодговорности	203.758.059	941.126	0	98,91%	7.210.256	3,54%	930.867	33.303	23.044
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	73.505.087	15.364.294	0	4,83%	1.227.145	1,67%	742.418	256.502	0
12	Осиг. одг. због употребе пловних објеката	12.248.907	7.583.602	0	0,00%	590.691	4,82%	0	365.711	0
13	Осигурање опште одговорности	321.626.687	79.683.131	0	27,52%	11.256.046	3,50%	21.927.443	2.788.690	0
14	Осигурање кредита	2.231.322	545.109	0	8,56%	83.556	3,74%	46.636	20.413	0
15	Осигурање јемства	10.782.210	1.512.104	0	0,00%	434.761	4,03%	0	60.971	0
16	Осигурање финансијских губитака	41.462.375	24.213.408	0	37,74%	1.865.153	4,50%	9.138.891	1.089.222	0
17	Осиг. трошкова правне заштите	0	0	0	0,00%	0	0,00%	0	0	0
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	68.828.944	0	0	41,67%	2.433.790	3,54%	0	0	0
	УКУПНО	2.791.529.564	611.739.130	0		101.603.228		145.118.214	23.255.124	3.630.079

⁵ Негативни износи рачуна штета су изједначени са нулом (0).

Утврђено стање резерви за неистекле ризике на дан 31.12.2017. је 3.630.079 динара.

Према Правилнику Друштво образује ове резерве у износу изнад резерви за преносне премије за покриће обавеза из осигурања које настају у наредном периоду а по уговорима из текућег периода.

Друштво образује резерве за неистекле ризике ако утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа резерви за преносне премије.

Очекивани износ штета се утврђује као производ преносне премије и рача штета добијеног као однос меродавних штета и меродавне премије у последње три године. Ова претпоставка је утврђена као реална с обзиром да је због сигурности образовања довољних резерви и ове године формиран износ за URR и поред тога што је у свим врстама осигурања у 2017. години забележен позитиван рачио штета (изузев код осигурања робе у превозу и осигурања финансијских губитака). Код осигурања имовине од пожара и осигурања аутоодговорности остварен је рачио штета изнад 100% у 2015. години. Претпоставка коришћена код утврђивања очекиваних трошкова је рачио трошкова из 2017. пошто се ови трошкови везују за премију из 2017. године на коју је и обрачуната преносна премија.

На основу овога закључује се да су узете реалне претпоставке, које нису мењане, као ни сама методологија обрачуна у односу на претходну пословну годину.

Очекивани износ трошкова добијен је као производ преносне премије и рача трошкова добијеног као однос трошкова управе и осталих трошкова и меродавне премије у 2017. години.

Обрачун резерви за неистекле ризике утврђен је према следећем обрасцу:

$$URR = \max\{DAC + E(\dot{S}) + E(T) - PP; 0\}$$

при чему је:

URR = резерва за неистекле ризике;

DAC = разграничени трошкови прибаве на дан обрачуна URR ;

$E(\dot{S})$ = очекивани износ штета у наредном периоду по уговорима из текућег периода;

$E(T)$ = очекивани износ трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода;

PP = резерва за преносне премије.

Друштво, као ни у претходним годинама није вршило временско разграничење трошкове прибаве, тако да је $DAC = 0$.

Потраживања за премију по уговорима нису узета у обзир приликом обрачуна резерве за неистекле ризике.

Ова резерва уједно служи за процену довољности преносне премије (тест адекватности преносне премије). Уколико је збир очекиваних штета и трошкова већи од преносне премије у конкретної врсти осигурања, онда се у том случају формира резерва за неистекле ризике.

Међугодишња промена резерви за неистекле ризике

Врста осигурања	URR 31.12.2017	URR 31.12.2016	Промена	
			износ	индекс
01 Осигурање од последица незгоде	0	0	0	
02 Добровољно здравствено осигурање	0	0	0	
03 Осигурање моторних возила	0	0	0	
04 Осигурање шинских возила	0	0	0	
05 Осигурање ваздухоплова	0	0	0	
06 Осигурање пловних објеката	0	0	0	
07 Осигурање робе у превозу	538.865	0	538.865	
08 Осигурање имовине од пожара и др опасности	3.068.169	14.191.556	-11.123.387	21,62
09 Остала осигурања имовине	0	0	0	
10 Осигурање аутоодговорности	23.044	0	23.044	
11 Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	0	0	0	
12 Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0	0	0	
13 Осигурање опште одговорности	0	0	0	
14 Осигурање кредита	0	0	0	
15 Осигурање јемства	0	0	0	
16 Осигурање финансијских губитака	0	0	0	
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	3.630.079	14.191.556	-10.561.477	25,58
22 Допунско осигурање уз осиг. живота	0	0	0	
УКУПНО	3.630.079	14.191.556	-10.561.477	25,58

У осигурању имовине од пожара и других опасности због значајнијег пад ратца штета у 2017. забележено је смањење обрачунатих резерви за неистекле ризике.

Код осигурања робе у превозу је дошло до формирања резерви за неистекле ризике, као последица екстремне штете из ове године. Али како се приликом обрачуна утврђује ратцо штета на трогодишњем нивоу који је на овој врсти осигурања 105,7%, ни износ ових резерви није значајан (538.865 динара). И код осигурања аутоодговорности очекивани комбиновани ратцо је нешто изнад 100% тако да је и у овој врсти формирана резерва у износу од 23.044 динара.

URR због значајније пада посматраног рација штета (према Правилнику Друштва) у осигурању имовине од пожара и других опасности бележи смањење од 10.561.477 динара укупно и у неживотним осигурањима.

Приликом обрачуна резервације примењене су адекватне методе које су у складу са актуарском струком, струком осигурања и законским прописима.

Резерве за неистекле ризике утврђене су у складу са Правилником о образовању резерви за неистекле ризике, Одлуком о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и законским прописима.

2.5. РЕЗЕРВЕ ЗА ИЗРАВНАВАЊЕ РИЗИКА

На дан 31.12.2017. према Правилнику о образовању резерви за изравнавање ризика, а у складу са Одлуком о техничким резервама НБС и законским прописима. Друштво је обрачунало резерве за изравнавање ризика само у врсти осигурања кредита у износу од 646.622 динара. Сама методологија обрачуна није мењана и она је стриктно одређена законском регулативом које је Друштво испоштовало приликом обрачуна ове резерве.

Структура и промена РЗИР на дан 31.12.2017.

Врста осигурања	RZIR 31.12.2017	RZIR 31.12.2016	Промена	
			износ	индекс
14 Осигурање кредита	646.622	363.036	283.586	178,12

У 2017. години резерва за изравнавање ризика код осигурања кредита увећана је у односу на претходну годину за износ у висини: 12% од премије у самопридржају (као максимум) што износи 283.586 динара. Утврђена горња граница резерви за изравнавање ризика у овој врсти осигурања (150% највише годишње премије у самопридржају остварене у последњих пет година) износи 3.544.828 динара. Утврђени износ резерви за изравнавање ризика је нижи од горње границе, па је РЗИР на 31.12.2017. 646.622 динара и већи је у односу на претходну годину за 78,12%.

2.6. РЕЗЕРВЕ ЗА БОНУСЕ И ПОПУСТЕ

Друштво у претходним пословним годинама укључујући и 2017. годину није имало снижење премије по раније закљученим уговорима, нити поврат дела премија у 2017. години за непотрошено време трајања реосигурања због превременог престанка реосигурања (раскид уговора закључених пре 2017. године) а који нису садржани у резервама за преносне премије. Такође, ни једним уговором није предвиђена обавеза Друштва да

обрачунава и исплаћује добит, тако да су на дан 31.12.2017. године резерве за бонусе и попусте једнаке 0 (нули), као и претходне пословне године.

Приликом утврђивања резервације Друштво је применило Правилник о образовању резерви за бонусе и попусте и Одлуку о техничким резервама („Службени гласник РС“, бр. 42/2015 и 36/2017) и законске прописе.

Друштво не формира друге техничке резерве, као ни резерве за тонтине и осигурања код којих су осигураници прихватили да учествују у инвестиционом ризику пошто цеденти Друштва не спроводе ове врсте осигурања.

2.7. РЕЗУЛТАТИ ПОРЕЂЕЊА ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ СА ИСКУСТВОМ

Друштво је на дан 31.12.2017. године, у складу са Упутством за поређење техничких резерви са искуством (процедуром), извршило поређење утврђеног износа техничких резерви на крају 2016. године и коришћених претпоставки са искуством. Поређење са искуством извршено је за сваку техничку резерву која чини више од 5% укупних техничких резерви, при чему укупан износ техничких резерви који се пореди са искуством не може бити мањи од 90% укупних техничких резерви. На основу задатог критеријума извршено је поређење 98,33% техничких резерви утврђених на дан 31.12.2016. године и то резерве за преносну премију и резервацију штета, по врстама осигурања и укупно.

Техничке резерве на дан 31.12.2016. године које се пореде са искуством

Ред. бр.	Врста техничких резерви	Износ	Учешће у укупним ТР
1.	Преносна премија	529.801.434	24,34%
2.	Укупно резервисане штете	1.610.469.431	73,99%
3.	Математичка резерва	21.714.479	1,00%
4.	Резерве за неистекле ризике	14.191.556	0,65%
5.	РЗИР	363.036	0,02%
5.	Резерве за бонусе и попусте	0	0,00%
УКУПНО:		2.176.539.935	100,00%

Друштво врши анализу узрока одступања и потенцијалне могућности одступања. Потребно је извршити анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање.

Резултат поређења са искуством је позитиван за посматране техничке резерве: преносну премију (дефицит од 2,84% односно 15.922.696 динара) и резервисане штете (суфицит од 7,76%, односно 124.933.258 динара).

2.7.1. Преносна премија

Начин утврђивања очекиваних износа штета и трошкова као претпоставки су објашњене у делу који се односи на обрачун резерви за изравнавање ризика. Сада се ове претпоставке и формирана резерва за преносне премије и резерве за изравнавање ризика пореде са искуственим подацима из 2017. године, односно са оствареним расходима по основу штета и остварени трошковима у 2017. години, по врстама осигурања.

Сагласно Упутству за поређење техничких резерви са искуством у случају да су резерве прецењене за више од 30% на дан 31.12.2016, или у случају да су резерве потцењене за више од 10% код било које врсте, потребно је извршити анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање. При томе се по врстама осигурања, осим релативног одступања посматра и апсолутни износ одступања до $\pm 5\%$ укупне резерве UPR_{t-1} , пошто велика релативна одступања у апсолутном износу не морају представљати значајну вредност.

Поређење преносне премије са искуством показало се да су укупне резерве за преносне премије (збир преносних премија и резерви за неистекле ризике) на дан 31.12.2016. године биле довољне и да су претпоставке за обрачун резерви за неистекле ризике адекватне.

Укупно по свим врстама осигурања установљен је дефицит од 15.922.696 (2,84%), што је у оквирима прихватљивог одступања. На врсти осигурања робе у транспорту, дефицит је установљен због оствареног неповољног рача штета у 2017. години узрокованог једном екстремном штетом која је настала у овој години и односи се на уговор о осигурању од ове године тј. не припада уговорима из претходне године за које је обрачунавана преносна премија 31.12.2016. тако да није у питању систематско одступање. Дефицит је установљен и код врсте осигурања финансијских губитака, исто због неповољног рача у 2017. години оствареног због резервације две штете из ове године, па ни на овој врсти није дошло до систематског одступања. Код обе ове врсте, које имају ниско учешће у портфељу, дошло је до одступања рача штета од очекиваног, што није био случај у претходним годинама, тако да се може закључити да су коришћене реалне претпоставке у прошлогодишњем обрачуну.

Код осигурања имовине од пожара и других опасности остварен је суфицит због побољшања оствареног комбинованог рача у 2017. у односу на очекивани. Међутим, због опрезности претпоставке за одређивање очекиваног рача су разумне и опрезне. У овој врсти осигурања одступање од износа преносне премије је мање од 5% и износи 2,68%.

Резултати поређења износа техничке резерве по врстама осигурања и претпоставки и података коришћених у њиховом обрачуну са обавезама из уговора, односно са искуством су позитивни и није утврђено њихово значајно одступање у апсолутним износима као ни систематско одступање.

РЕЗУЛТАТ ДОБИЈЕН ТЕСТОМ ПО ВРСТАМА ОСИГУРАЊА

a	b	1	2	3	4 (2+3)	5	6	7	8	9 (7+8)	UPR- 1+ostvareni URR* 2016	Razlika Rest-1 i ostvarenja	Odnos ukupnih rezervi PP i URR i ostvarenja (relativni odnos)	Uslov za odstupanje veće od ±5% od UPR-1
01	Osiguranje od posledica nezgode	4,40%	1.988.455	0	1.988.455	9,40%	3,16%	12,56%	0	0	1.988.455	0	100,00%	0,00%
02	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	457,69%	0	0	0	41,19%	3,53%	44,72%	0	0	0	0	0	0,00%
03	Osiguranje motornih vozila	53,40%	1.969.094	0	1.969.094	56,98%	3,54%	60,52%	0	0	1.969.094	0	100,00%	0,00%
04	Osiguranje šinskih vozila	15,94%	0	0	0	55,79%	3,66%	59,45%	0	0	0	0	0	0,00%
05	Osiguranje vazduhoplova	27,16%	51.961.001	0	51.961.001	-27,39%	2,28%	-25,11%	0	0	51.961.001	0	100,00%	0,00%
06	Osiguranje plovinih objekata	2,96%	402.177	0	402.177	0,00%	1,77%	1,77%	0	0	402.177	0	100,00%	0,00%
07	Osiguranje robe u prevozu	3,67%	5.380.701	0	5.380.701	273,90%	3,55%	277,45%	0	14.928.755	20.309.456	-14.928.755	26,49%	-2,82%
08	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	151,84%	27.374.555	14.191.556	41.566.111	13,51%	3,65%	17,16%	0	0	27.374.555	14.191.556	151,84%	2,68%
09	Ostala osiguranja imovine	20,54%	286.338.452	0	286.338.452	14,75%	3,99%	18,74%	0	0	286.338.452	0	100,00%	0,00%
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	95,16%	783.465	0	783.465	79,51%	3,54%	83,05%	0	0	783.465	0	100,00%	0,00%
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	4,28%	54.163.058	0	54.163.058	14,32%	1,67%	15,99%	0	0	54.163.058	0	100,00%	0,00%
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovinih objekata	3,87%	3.125.873	0	3.125.873	0,00%	4,82%	4,82%	0	0	3.125.873	0	100,00%	0,00%
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	36,30%	82.975.363	0	82.975.363	-1,78%	3,50%	1,72%	0	0	82.975.363	0	100,00%	0,00%
14	Osiguranje kredita	2,80%	413.212	0	413.212	17,44%	3,74%	21,18%	0	0	413.212	0	100,00%	0,00%
15	Osiguranje jemstva	3,52%	0	0	0	0,00%	4,03%	4,03%	0	0	0	0	0	0,00%
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	84,98%	12.926.027	0	12.926.027	112,98%	4,50%	117,48%	0	15.185.497	28.111.524	-15.185.497	45,98%	-2,87%
22	Dopunsko osiguranje uz osiguranje života	45,82%	0	0	0	37,36%	3,54%	40,90%	0	0	0	0	0	0,00%
ukupno			529.801.433	14.191.556	543.992.989				0	30.114.252	559.915.685	-15.922.696	97,16%	

2.7.2. Резервација штета

Друштво посебно обрачунава и исказује резерве за настале пријављене а нерешене штете, резерве за настале непријављене штете и резерве за трошкове у вези са решавањем штета. Поређење резервисаних штета са искуством извршено је посебно за сваку од наведених категорија *Run off* анализом и укупно.

У случају да су укупне резерве потцењене за више од 10% Друштво врши анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање.

Поређење резервисаних штета са искуством је показало довољност укупних резервисаних штета од +7,76%, односно 124.933.258 динара.

Сагласно Упутству за поређење техничких резерви са искуством у случају да је остварен укупан позитиван резултат *Run off* за укупну резервацију штета, а да постоји потцењеност резервације више од 20% у једној врсти осигурања и да је резервација врсте осигурања већа од 5%⁶ од укупне резервације штета у години која се пореди са искуством (2016), потребно је извршити анализу зашто је до тога дошло и да ли постоји систематско одступање.

Резултати поређења са искуством по врстама осигурања и укупно дати су у наставку.

ПОРЕЂЕЊЕ УКУПНИХ РЕЗЕРВИСАНИХ ШТЕТА СА ИСКУСТВОМ⁷

Шифра	Врста осигурања	Укупна резервација штета на дан 31.12.2016	Штете које су биле резервисане на дан 31.12.2016.				RUN-OFF		Учешће врсте осигурања у укупној резервацији штета 2016.
			Решене штете и 2017	Трошкови решавања штета (односе се на испред наведене решене штете) у 2017	Резервисане настале пријављене и настале непријављене штете на дан 31.12.2017	Резервација трошкова решавања штета (односе се на испред наведену резервацију штета) на дан 31.12.2017	Укупан RUN-OFF (износ)	Укупан Run-off (u%)	
01	Осигурање од последица незгоде	5.325.011	1.942.365	68.440	1.781.298	62.848	1.470.060	27,61%	0,33%
02	Добровољно здравствено осигурање	7.222	0	0	0	0	7.222	100,00%	0,00%
03	Осигурање моторних возила	45.096.615	70.823.582	2.495.564	10.412.215	366.892	-39.001.639	-86,48%	2,80%
04	Осигурање шинских возила	729.670	3.174.255	111.846	0	0	-2.556.431	-350,35%	0,05%
05	Осигурање ваздухоплова	34.794.539	10.066.265	354.695	0	0	24.373.579	70,05%	2,16%
07	Осигурање робе у превозу	1.586.408	161.796	5.701	0	0	1.418.911	89,44%	0,10%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	426.831.422	79.528.718	2.802.302	308.220.832	10.859.860	25.419.710	5,96%	26,50%
09	Остала осигурања имовине	91.443.640	49.322.624	1.737.951	42.946.809	1.513.152	-4.076.896	-4,46%	5,68%
10	Осигурање аутоодговорности	724.373.814	52.610.959	1.853.816	601.635.559	21.196.328	47.077.152	6,50%	44,98%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	329.206	3.599.348	0	2.915.943	103.037	-6.289.122	-1910,39%	0,02%
12	Осигурање одг. због употребе пловних објеката	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00%
13	Осигурање опште одговорности	247.571.021	2.983.104	105.115	168.600.222	5.952.118	69.930.462	28,25%	15,37%
16	Осигурање финансијских губитака	2.231.313	1.724.247	60.749	289.771	10.224	146.322	6,56%	0,14%
22	Допунско осигурање уговорено уз осигурање	30.149.548	14.942.901	526.535	7.405.318	260.867	7.013.927	23,26%	1,87%
УКУПНО		1.610.469.431	290.880.164	10.122.715	1.144.207.969	40.325.325	124.933.258	7,76%	100,00%

⁶ Велика релативна одступања не морају представљати значајан апсолутни износ па се стога користи овај критеријум.

⁷ Нису приказане врсте осигурања у којима није било резервације штета у 2016. и 2017. години.

ПОРЕЂЕЊЕ RBNS ШТЕТА СА ИСКУСТВОМ

	Врста осигурања	RBNS на дан 31.12.2016	Решене штете у 2017 пријављене пре 31.12.2016 (биле у RBNS 31.12.2016)	RBNS на дан 31.12.2017 за штете пријављене пре 31.12.2016 (биле у RBNS на дан 31.12.2016)	Run-off RBNS (износ)	Run-off RBNS (%)
01	Осигурање од последица незгоде	3.459.850	1.942.365	1.781.298	-263.813	-7,62%
02	Добровољно здравствено осигурање	0	0	0	0	0
03	Осигурање моторних возила	17.027.279	46.233.772	9.156.236	-38.362.729	-225,30%
04	Осигурање шинских возила	0	0	0	0	0,00%
05	Осигурање ваздухоплова	29.686.391	7.928.026	0	21.758.365	73,29%
07	Осигурање робе у превозу	892.832	0	0	892.832	100,00%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	352.041.457	74.304.497	285.704.163	-7.967.202	-2,26%
09	Остала осигурања имовине	52.384.782	17.840.530	42.047.494	-7.503.241	-14,32%
10	Осигурање аутоодговорности	545.706.103	52.610.959	503.893.308	-10.798.164	-1,98%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	246.905	0	1.429.359	-1.182.455	-478,91%
13	Осигурање опште одговорности	176.158.256	1.532.264	168.600.222	6.025.769	3,42%
16	Осигурање финансијских губитака	1.867.598	1.520.702	9.671	337.225	18,06%
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	17.192.065	9.895.110	3.865.011	3.431.944	19,96%
УКУПНО		1.196.663.518	213.808.225	1.016.486.762	-33.631.470	-2,81%

ПОРЕЂЕЊЕ IBNR ШТЕТА СА ИСКУСТВОМ

	Врста осигурања	IBNR на дан 31.12.2016	Решене штете у активно у 2017 настале пре 31.12.2016 а први пут пријављене у 2017	Резервисане штете на дан 31.12.2017 које су настале а нису биле пријављене до 31.12.2016	Run-off IBNR (износ)	Run-off IBNR (%)
01	Осигурање од последица незгоде	1.704.326	0	0	1.704.326	100,00%
02	Добр. здравствено осигурање	6.968	0	0	6.968	100,00%
03	Осигурање моторних возила	26.709.738	24.589.810	1.255.979	863.949	3,23%
04	Осигурање шинских возила	707.826	3.174.255	0	-2.466.429	-348,45%
05	Осигурање ваздухоплова	4.059.020	2.138.239	0	1.920.781	47,32%
07	Осигурање робе у превозу	645.884	161.796	0	484.088	74,95%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	61.922.537	5.224.221	22.516.670	34.181.646	55,20%
09	Остала осигурања имовине	36.302.330	31.482.095	899.315	3.920.920	10,80%
10	Осигурање аутоодговорности	156.839.530	0	97.742.251	59.097.279	37,68%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	82.302	3.599.348	1.486.584	-5.003.631	-6079,63%
13	Осигурање опште одговорности	63.923.769	1.450.839	0	62.472.930	97,73%
16	Осигурање финансијских губитака	296.875	203.546	280.100	-186.771	-62,91%
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	12.048.565	5.047.791	3.540.307	3.460.467	28,72%
Укупно		365.249.669	77.071.940	127.721.206	160.456.523	43,93%

ПОРЕЂЕЊЕ РЕЗЕРВАЦИЈА ЗА ТРОШКОВЕ У ВЕЗИ СА РЕШАВАЊЕМ И ИСПЛАТОМ ШТЕТА СА ИСКУСТВОМ

Шифра	Врста осигурања	Укупна резервација трошкова решавања штета на дан 31.12.2016	Трошкови решавања штета настали у 2017. у вези решавања штета које су биле резервисане на дан 31.12.2016	Резервација за трошкове решавања штета у 2017. које су биле резервисане на дан 31.12.2016	Run-off за резервацију трошкова решавања штета (износ)	Run-off за резервацију трошкова решавања штета (%)
01	Осигурање од последица незгоде	160.835	68.440	62.848	29.548	18,37%
02	Добровољно здравствено осигурање	253	0	0	253	100,00%
03	Осигурање моторних возила	1.359.597	2.495.564	366.892	-1.502.859	-110,54%
04	Осигурање шинских возила	21.844	111.846	0	-90.002	-412,01%
05	Осигурање ваздухоплова	1.049.128	354.695	0	694.433	66,19%
07	Осигурање робе у превозу	47.693	5.701	0	41.992	88,05%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	12.867.428	2.802.302	10.859.860	-794.733	-6,18%
09	Остала осигурања имовине	2.756.528	1.737.951	1.513.152	-494.575	-17,94%
10	Осигурање аутоодговорности	21.828.181	1.853.816	21.196.328	-1.221.962	-5,60%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	0	0	103.037	-103.037	
13	Осигурање опште одговорности	7.488.996	105.115	5.952.118	1.431.763	19,12%
16	Осигурање финансијских губитака	66.841	60.749	10.224	-4.132	-6,18%
22	Допунско осигурање уговорено уз осигурање живота	908.918	526.535	260.867	121.517	13,37%
УКУПНО		48.556.244	10.122.715	40.325.325	-1.891.795	-3,90%

Проценом довољности резервације штета утврђена је њена укупна прецењеност од 124.933.258 динара, од 7,76% што је у оквиру оптимума. Поређењем појединих компоненти резервисаних штета са искуством установљена је блага потцењеност резервације за настале пријављене а нерешене штете за 2,81%, односно 33.631.470 динара, прецењеност резервације за настале а непријављене штете за 43,93%, односно 160.456.523 динара и потцењеност резервације за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета од 3,90%, односно 1.891.795 динара (мала потцењеност у апсолутном износу).

Одступања резервације за настале пријављене штете и резервације за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета нису значајна и нису битно утицала на укупан позитиван резултат провере адекватности.

Run off анализом установљено је негативно одступање штета у 2017. у поређењу са резервацијом на дан 31.12.2016. године (укупна резервација) у следећим врстама осигурања: осигурање моторних возила, осигурање шинских возила, остала осигурања имовине и осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова.

У осигурању ваздухоплова и осигурању од одговорности због употребе ваздухоплова запажене су значајније осцилације релативних показатеља - у првој врсти као прецењеност, а у другој као потцењеност резервације. При томе треба узети у обзир карактеристике ових врста осигурања код којих у дужем временском периоду нема штета или их има и то у великом износу за појединачне штете. Обе ове врсте осигурања не представљају значајне врсте и у укупној резервацији: прва учествује са 2,16%, друга са 0,02% у 2016. години, односно 0,06% и 0,41% у 2017. години. Такође и код осигурања шинских возила с обзиром да се ради о врсти са малим обухватом, осетљивост на појаву бар једне штете у апсолутном износу у наредној години одражава се на велика релативна одступања, у 2017. години на потцењеност резервације IBNR.

Код осталих осигурања имовине забележена је потцењеност резервације за настале непријављене штете што је утицало и на благу укупну потцењеност укупне резервације од 4,46%, што није био случај у претходној години када је забележена значајнија прецењеност резервације. У овој значајној врсти осигурања, чије је учешће у укупној резервацији веће од 5%, не постоји систематско негативно одступање резервације штета ни у једној њеној компоненти.

Потцењеност резервисаних насталих пријављених штета бележи се у осигурању незгоде, осигурању моторних возила, осигурању имовине од пожара и других опасности, осталим осигурањима имовине, осигурању аутоодговорности и осигурању одговорности због употребе ваздухоплова. Према закљученим уговорима о реосигурању цеденти врше појединачу процену штета и о истом бордероима пријављују у реосигурање. Међутим, Друштво обрачунатим IBNR надокнађује дефицит напред наведене резервације тако да је резултат позитиван у укупном износу и у овој и у претходној пословној години.

Код осигурања незгоде, осигурања имовине од пожара и других опасности, осталих осигурања имовине и осигурања аутоодговорности потцењеност резервације је испод 20%.

У осигурање моторних возила Друштво има закључене квотне уговоре о реосигурању са цедентима. Појединачне веће штете су проузроковале недовољност резервације насталих пријављених штета код цедената по закљученим уговорима, па самим тим и код реосигураваача.

Потцењеност резервисаних насталих непријављених штета бележи се једино у врстама осигурања које нису значајне у укупном портфељу и то због њихове осетљивости на појаву и једне веће штете, а то су: осигурање шинских возила, осигурање одговорности због употребе ваздухоплова и осигурања финансијских губитака. Све три врсте осигурања у укупној резервацији штета 2016. године учествују збирно са 0,20%, а у 2017. са 2,58%.

Међутим, на основу искуствених података потврђена је довољност резервације насталих непријављених штета утврђене на дан 31.12.2016. године. Најзначајнији позитиван резултат у апсолутном износу, по *run off* анализи забележен је у осигурању имовине од пожара и других опасности, осигурању аутоодговорности и осигурању од опште одговорности.

Код резерви за настале а непријављене штете није утврђена систематска потцењеност резервације ни у једној врсти осигурања.

У резервацији за трошкове у вези са решавањем и исплатом штета приликом поређења са искуством забележена је блага потцењеност за 3,90%, односно 1.891.795 динара, што је проузроковано повећањем r_t коефицијента у 2017. години у односу на претходну у врстама осигурања где се бележи смањење ове резервације. Применом ових коефицијената у врстама код којих се бележи негативно одступање основне резервације проузроковало је и смањење резултата по *run off* анализи резервације за трошкове. Међутим, ова резервација у укупној резервацији штета у 2016. и у 2017. години учествује са само 3% тако да мали апсолутни износи осцилирања могу проузроковати велике релативне показатеље. У збиру за све врсте осигурања ово одступање није значајно ни у апсолутном ни у релативном износу, нити је систематско, тако да нису вршене измене Правилника о резервацији штета у овом делу, односно задржана је иста методологија и претпоставке обрачуна.

С обзиром да су одступања у појединим врстама у односу на укупну прецењеност резервације веома мала у апсолутном износу и с обзиром на значајнију прецењеност укупне резервације није било потребе за било каквом корекцијом-дорезервацијом штета.

Резултати поређења износа резервисаних штета по врстама осигурања и претпоставки и података коришћених у њиховом обрачуна са обавезама из уговора, односно са искуством су позитивни и није утврђено њихово значајно одступање у апсолутним износима као ни систематско одступање.

Резервацију штета пре свега IBNR код реосигуравача потребно је пратити дужи низ година како би се констатовало да постоје систематска одступања и да у складу са тим треба извршити промену методологије и претпоставки обрачуна резервације. Искуства из ове године су да је она прецењена, а ради опрезности, односно обезбеђења довољности средстава методологија и претпоставке коришћене у обрачуна и дефинисане Правилником нису промењене у односу на претходну пословну годину.

2.8. РЕЗУЛТАТИ ПРОВЕРЕ ДОВОЉНОСТИ ТЕХНИЧКИХ РЕЗЕРВИ

У складу са Упутством за проверу адекватности техничких резерви (процедуром) Друштво је извршило проверу довољности/адекватности техничких резерви утврђених на дан 31.12.2017. године по врстама осигурања, за сваку техничку резерву која чини више од 5% од укупних техничких резерви, при чему укупан износ техничких резерви за које се врши провера адекватности не може бити мањи од 90% укупних техничких резерви. Провера довољности техничких резерви извршена је над резервама за преносне премије и резервацију штета које заједно чине 99,00% укупних техничких резерви.

Структура техничких резерви на дан 31.12.2017. године

Ред. бр.	Врста техничких резерви	Износ	Учешће у укупним ТР %
1.	Преносна премија	611.739.130	23,22%
2.	Укупно резервисане штете	1.999.231.560	75,87%
3.	Математичка резерва	19.814.497	0,75%
4.	Резерве за неистекле ризике	3.630.079	0,14%
5.	РЗИР	646.622	0,02%
6.	Резерве за бонусе и попусте	0	0,00%
УКУПНО:		2.635.061.888	100,00%

2.8.1. Преносна премија

Тест адекватности за преносне премије спроведен је обрачуном резерви за неистекле ризике на дан 31.12.2017. године, а у складу са Правилником Друштва о образовању ове техничке резерве. Провером адекватности, по врстама осигурања утврђено је да је резерва за преносне премије адекватна осим код осигурања робе у превозу, осигурања имовине од пожара и других опасности и осигурања аутоодговорности. Друштво је у овим врстама осигурања утврдило да је за потребе испуњења захтева довољности преносне премије потребно формирати резерве за неистекле ризике у износу од 3.630.079 динара, колико је Друштво заиста и резервисало. Методе и претпоставке теста адекватности преносне премије описани су у делу техничких резерви-резерве за неистекле ризике. Ове резерве се формирају уколико су утврди да је очекивани износ штета и трошкова у наредном периоду по уговорима из текућег периода виши од износа преносне премије утврђене на дан 31.12.2017. године. У том случају Друштво је на дан 31.12.2017. године обрачунало и резервисало резерву (URR) у износу од:

Шифра	Врста осигурања	URR 31.12.2017 У РСД
07	Осигурање робе у превозу	538.865
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	3.068.169
10	Осигурање аутоодговорности	23.044
УКУПНО		3.630.079

2.8.2. Резервисане штете

Процена адекватности резервисаних штета врши се по врстама осигурања и то за сваку врсту осигурања за коју резервисане штете чине више од 5% укупних резервисаних штета, при чему укупан износ резервисаних штета за које се врши провера адекватности не може бити мања од 90% укупних резервисаних штета. Резервисане штете врста осигурања над којима је извршена провера чини 92,59% укупних резервисаних штета. У складу са задатим критеријумима по Упутству тест је извршен за следеће врсте осигурања: осигурање имовине од пожара и других опасности, остала осигурања имовине, осигурање аутоодговорности, осигурање од опште одговорности и осигурање робе у транспорту.

За осигурање робе у транспорту, чија износ резервације чини 13,85% износа укупне резервације је урађена одвојена анализа. Цела резервација ове врсте потиче од једне екстремне штете резервисане на износ од 223.725.735 динара, са учешћем ретроцесионара у износу 178.980.587 динара. Зато приликом теста адекватности резервације нису могле да се користе статистичке методе, посебно не троугао ликвидираних штета, који у себи још увек не садржи ову штету. Резервација на овој врсти је оцењена као адекватна, јер је цедент резервисао износ на који је поднет захтев оштећеног лица, а на основу овог износа и уговора о реосигурању Друштво је обрачунало своју резервацију.

Шифра	Врста осигурања	Резервација штета 31.12.2017		Best Estimate (Најбоља процена)	Процењено одступање	
		у РСД	% укупне резерве	у РСД	у РСД	%
01	Осигурање од последица незгоде	3.242.550	0,16%	3.242.550	0	0,00%
02	Добровољно здравствено осигурање	338.182	0,02%	338.182	0	0,00%
03	Осигурање моторних возила	50.648.751	2,53%	50.648.751	0	0,00%
04	Осигурање шинских возила	3.455.286	0,17%	3.455.286	0	0,00%
05	Осигурање ваздухоплова	1.042.127	0,05%	1.042.127	0	0,00%
06	Осигурање пловних објеката	0	0,00%	0	0	
07	Осигурање робе у превозу	276.951.770	13,85%	276.951.770	0	0,00%
08	Осигурање имовине од пожара и др опасности	390.100.724	19,51%	378.635.494	11.465.230	3,03%
09	Остала осигурања имовине	117.125.730	5,86%	107.145.232	9.980.498	9,31%
10	Осигурање аутоодговорности	831.815.452	41,61%	795.085.393	36.730.059	4,62%
11	Осигурање одг. због употребе ваздухоплова	7.050.052	0,35%	7.050.052	0	0,00%
12	Осиг. одг. - пловни објекти	0	0,00%	0	0	
13	Осигурање опште одговорности	235.088.617	11,76%	212.042.915	23.045.702	10,87%
14	Осигурање кредита	90.585	0,00%	90.585	0	0,00%
16	Осигурање финансијских губитака	47.112.315	2,36%	47.112.315	0	0,00%
	НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	1.964.062.141	98,24%	1.882.840.653	81.221.489	4,31%
20	Осигурање живота	9.954.509	0,50%	9.954.509	0	0,00%
22	Допунско осигурање уз осиг. живота	25.214.908	1,26%	25.214.908	0	0,00%
	ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА	35.169.417	1,76%	35.169.418	0	0,00%
	УКУПНО	1.999.231.558	100,00%	1.918.010.070	81.221.489	4,23%

На остале четири врсте осигурања Друштво је проверу адекватности резервисаних штета извршило поређењем резервисаних износа са Best-Estimate износом резерве добијеном Chain Ladder методом на основу решених штета. Овако утврђени износи за врсте осигурања: имовине од пожара и других опасности, осталих имовинских осигурања и осигурања од опште одговорности дали су нешто ниже износе од обрачунатих по основној/паушалној методи која се користи према Правилнику Друштва за резервацију штета. Код осигурања аутоодговорности где се већ примењује Chain Ladder метода, промењен је модел, односно претпоставка, тако да је за Tail фактор узет највећи развојни коефицијент из троугла решених штета и исти подигнут на квадрат. С обзиром на коришћену високу вредност Tail фактор сматра се да је коришћена претпоставка адекватна приликом обрачуна ове резервације. И у овој врсти осигурања је потврђена довољност обрачунате резерве.

Провером довољности резервисаних штета, у скаладу са Упутством за проверу адекватности техничких резерви, није утврђена њихова недовољност/неадекватност, већ позитивно одступање у износу од 4,23%. У том смислу није потребна корекције и усклађивање резерви и претпоставки које се користе при обрачуну.

3. РЕТРОЦЕСИЈА

3.1. САМОПРИДРЖАЈ ДРУШТВА

Преузимање ризика у реосигурање и пласмани вишкова ризика у ретроцесију у посматраном периоду врши се према Правилнику о саосигурању и реосигурању и Табели максималног самопридржаја која је саставни део Одлуке о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја Друштва.

Друштво је у 2017. години примењивало **Табелу максималног самопридржаја** којом је одређено максимално покриће у самопридржају по врстама осигурања у износу од:

Шифра	Врста осигурања	Максимални самопридржај
НЕЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		од 01.01.2017. у EUR
1	Осигурање од последица незгоде	2.500.000
2	Добровољно здравствено осигурање	400.000
3	Осигурање моторних возила	1.325.000
4	Осигурање шинских возила	1.325.000
5	Осигурање ваздухоплова	2.500.000
6	Осигурање пловних објеката	1.325.000
7	Осигурање робе у превозу	1.325.000

8	Осигурање имовине од пожара и других опасности	2.500.000
9	Остала осигурања имовине	2.500.000
10	Осигурање од одговорности због употребе моторних возила	1.325.000
11	Осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова	2.500.000
12	Осигурање од одговорности због употребе пловних објеката	965.000
13	Осигурање од опште одговорности	2.500.000
14	Осигурање кредита	1.325.000
15	Осигурање јемства	800.000
16	Осигурање финансијских губитака	2.500.000
17	Осигурање трошкова правне заштите	500.000
18	Осигурање помоћи на путовању	500.000
19	Друге врсте неживотних осигурања	500.000
ЖИВОТНА ОСИГУРАЊА		
20	Осигурање живота	3.180.000 РСД; односно 36.000 CHF; односно 40.000 USD; односно 40.000 EUR, у зависности од уговорене валуте у уговору о осигурању
21	Рентно осигурање	40.000 EUR
22	Допунско осигурање уз осигурање живота	40.000 EUR
23	Добровољно пензијско осигурање	20.000 EUR
24	Друге врсте животних осигурања	40.000 EUR

Ниво максималног самопридржаја у појединим врстама осигурања промењен је/повећан у односу на претходну пословну годину и то код:

- осигурање имовине од пожара и других опасности;
- остала осигурања имовине;
- осигурање од опште одговорности;
- осигурање финансијских губитака;
- осигурање од последица незгоде;
- осигурање ваздухоплова;
- осигурање од одговорности због употребе ваздухоплова.

Узимајући у обзир висину ризика која се преузима у реосигурање, врсте уговора са ретроцесионарима, карактеристике домаћег и иностраног тржишта, конкурентност Друштва на иностраном тржишту, а сагледавајући сопствени капацитет и позитивне комбиноване рације, Друштво је усвојило нову Одлуку о критеријумима, начину утврђивања и тебели максималног самопридржаја са важењем од 01.01.2017. године коју је у пракси током године и примењивало.

Као и претходних година, за 2017. годину Друштво је уговорио следећа покрића којима штити свој самопридржај по ризику:

- Risk XL sublayer са структуром 250.000 EUR у вишку изнад 250.000 EUR;
- Risk XL уговор са структуром 2.000.000 EUR у вишку изнад 500.000 EUR.

И ове године Друштво је уговорило и заштиту по догађају:

CAT XL ugovor са структуром 1.500.000 EUR у вишку изнад 1.500.000 EUR.

С обзиром на висину портфеља Друштва, у циљу заштите интереса реосигураваача, осигураваача и осигураника оправдан је утврђени ниво самопридржаја и пренос вишка ризика изнад њега, као и типови уговора о ретроцесији за поједине врсте осигурања и за заштиту портфеља.

Вишак ризика преузетих у реосигурање изнад самопридржаја, Друштво је у потпуности пренело у ретроцесију, под условима и на начин предвиђен Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања и закљученим уговорима о реосигурању. Друштво је примењивало Одлуку о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја Друштва, важећу за 2017. годину.

3.2. УТИЦАЈ РЕТРОЦЕСИЈЕ НА РАЦИО ШТЕТА И КОМБИНОВАНИ РАЦИО

По активном послу у неживотном осигурању у 2017. години остварен је низак укупан рацио штета од 30,77% и рацио трошкова од 15,69%, тако да је комбиновани рацио 46,46%. Комбиновани рацио је за 16,51% већи у односу на претходну пословну годину. У свим врстама осигурања по активном послу остварен је позитиван комбиновани рацио, осим код врста: осигурање робе у превозу и осигурања финансијских губитака. Учешће премије ове две врсте је само 5,65% па негативан комбиновани рацио на ове две врсте није угрозио укупан остварен добар резултат.

Рацио штета у самопридржају неживотних осигурања у 2017. години износи 49,53%, рацио трошкова 21,70%, односно остварен је комбиновани рацио од 71,23%. Друштво је у посматраној пословној години остварило рација у самопридржају на нижем нивоу у односу на 2016.годину. Рацио штета је нижи за 8,21%, рацио трошкова 5,12%, односно бележи се смањење комбинованог рација за 13,33%. Најзначајније смањење рациа штета је остварено код осигурања аутоодговорности.

С обзиром да је **комбиновани рацио у самопридржају за 28,77% испод 100%** и да је на нижем нивоу у односу на претходну годину може се констатовати да је Друштво на адекватан начин преносило вишкове ризика у ретроцесију, уједно штитећи свој портфељ уз пораст премије у самопридржају. Ово је и основна суштина успешног пословања реосигуравајућих друштава – адекватна просторна расподела ризика осигурања са заштитом сопственог портфеља.

Друштво адекватно управља ризицима којима је изложено, чиме се обезбеђује трајно покриће обавеза по закљученим уговорима.

3.3. УГОВОРИ О САРЕОСИГУРАЊУ И РЕОСИГУРАЊУ

3.3.1. Уговори о сареосигурању

У извештајном периоду Друштво није имало закључен ни један уговор о сареосигурању.

3.3.2. Уговори о реосигурању

У периоду 01.01. – 31.12.2017. године Друштво има важећих 497 уговора по активном и 464 по пасивним послу, односно укупно 961 уговор.

У првом кварталу 2017.⁸ године закључено је по активном послу 163 уговора и 162 по пасивном послу (укупно 325 уговора обновљених и новозакључених).

У другом кварталу 2017. године закључено је по активном послу 93 уговора и 80 по пасивном послу (укупно 173 уговора обновљених и новозакључених).

У трећем кварталу 2017. године закључено је по активном послу 132 уговора и 121 по пасивном послу (укупно 253 уговора обновљених и новозакључених).

У четвртном кварталу 2017. године закључено је по активном послу 110 уговора и 101 по пасивном послу (укупно 211 уговора обновљених и новозакључених).

Укупан број закључених уговора за 2017. годину је 961.

Укупан број истеклих активних уговора у пословној 2017. години је 205, а пасивних 221. Остали уговори закључени пре 01.01.2017.⁹ са даљим важењем а који нису истекли до 31.12.2017. године и даље су активни.

У извештајном периоду пре 30.06.2017. године, раскинут је један активни уговор закључен 20.04.2017.г. са цедентом Дунав осигурање и уједно и један пасивни уговор са анексом (бројеви уговора активни 0331-17-Д-0001 и пасивни 0332-17-Б-0562 и његов анекс 0333-17-Б-0562).

У последњем кварталу отказана су три активна уговора за цедента Grawe осигурање (за осигурање моторних возила и аутоодговорност) и два пасивна са ретроцесионарима Grazer, Аустрија и Alians, Белгија (осигурање одговорности).

⁸ Спискови закључених, истеклих и отказаних уговора у 2017. године дати су у Мишљењу овлашћеног актуара о саосигурању и реосигурању вишкова ризика изнад максималног самопридржаја за период 01.01. – 31.12.2017. године.

⁹ Спискови су приказани у Мишљењима овлашћеног актуара у претходној години.

По свим наведеним уговорима раскинутим/отказаним није било уплате премија, па самим тим ни поврата премије.

Уговори о реосигурању и ретроцесији су пропорционални уговори на бази ексцедента и квоте као и непропорционални уговори на бази excess of loss. Уговорима о реосигурању и ретроцесији обухваћена су животна и неживотна осигурања.

Узимајући у обзир делатност коју Друштво обавља као и позитиван укупан рацио и у самопридржају, може се констатовати да постоји оправданост закључених уговора о реосигурању, односно ретроцесији.

3.3.3. Бордерои премија и штета

Обрачун премија и штета за ризике који су пријављени у реосигурање као и пренос вишкова ризика у ретроцесију обављају се у складу са закљученим уговорима о реосигурању, односно уговорима о ретроцесији. Бордерирање премије и штета по активним пословима реосигурања се врши у складу са расподелом ризика из уговора о реосигурању, а подаци о премијама и штетама у пасивном реосигурању се бордерирају у складу са уговорима о ретроцесији.

Бордеро математичке резерве реосигурања сачињен је на основу активне математичке резерве реосигурања - активне преносне премије реосигурања, обрачунате од стране цедената, док се пасивна математичка резерва реосигурања - пасивна преносна премија реосигурања, бордерира у складу са расподелом ризика из уговора о ретроцесији.

III КОНАЧНА ОЦЕНА

Са становишта актуарске струке и струке осигурања а на основу напред изнетог, дајем **ПОЗИТИВНО МИШЉЕЊЕ** на финансијске извештаје и годишњи извештај о пословању Друштва за реосигурање »ДУНАВ-РЕ« а.д.о, Београд за пословну 2017. годину.

Образложење:

О пословању Друштва могу се извести следећи позитивни закључци:

- Друштво је у пословној 2017. години остварило позитиван финансијски резултат - добит у износу од 131.925.664 динара.

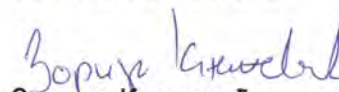
- Друштво је у 2017. години остварило виши ниво премије по активном послу за 9,36%, а у самопридржају за 16,49% у односу на претходну пословну годину.
- Премија реосигурања утврђена је у складу са актуарском струком и прописима и довољна је за трајно испуњење обавеза Друштва из уговора.
- Све техничке резерве утврђене су у складу са принципом довољности уз примену адекватних метода обрачуна и као такве обезбеђују трајно испуњење свих преузетих уговорних обавеза Друштва. Обрачунате су у складу са правилима актуарске струке, прописима, актима Друштва и Одлуком о техничким резервама НБС. У 2017. години забележено је повећање техничких резерви по активном послу за 21,07% и у самопридржају за 34,48% у односу на претходну пословну годину.
- Депоновање и улагање средстава Друштва извршено је у складу са законским прописима.
- Услови и начин преноса вишкова ризика изнад самопридржаја извршени су у складу са закљученим уговорима о реосигурању, Одлуком о критеријумима, начину утврђивања и табели максималног самопридржаја и укупном износу самопридржаја и у складу са Правилником о условима и начину саосигурања и реосигурања. Адекватним преносом вишкова ризика обезбеђена је трајна стабилност и сигурност пословања Друштва. Ово се може сагледати пре свега кроз остварени повољан рацио штета, рацио трошкова и комбиновани рацио у самопридржају. Комбиновани рацио неживотних осигурања у самопридржају у 2017. години износи 71,23% и нижи је у поређењу са претходном годином.
- Друштво испуњава све законске захтеве адекватности капитала. Гарантни капитал је већи од захтеване маргине солвентности и већи је од основног капитала прописан Законом о осигурању. Такође, гарантна резерва (расположива маргина солвентности) је већа од захтеване маргине солвентности.

ЗАКЉУЧАК:

Све актуарске позиције и друге величине на које овлашћени актуар даје мишљење у складу су са Законом о осигурању, прописима донетим на основу Закона и другим прописима којима се уређује делатност осигурања/реосигурања. Такође, у складу су са актима Друштва, економским начелима, правилима актуарске струке и струке осигурања. Премија реосигурања и утврђене техничке резерве довољне су за трајно испуњење обавеза Друштва из уговора. Техничке резерве и капитал Друштва гарантују трајну стабилност и солвентност у пословању. Друштво је у пословној години забележило повећање премије, повећање сопствених техничких резерви и позитиван финансијски резултат.

Београд, 26.03.2018. године

ОВЛАШЋЕНИ АКТУАР

Зорица Кнежевић

Г.бр. 8657 од 19.11.2015.